

Djurskydd

Sammanfattning

Miljö- och jordbruksutskottet behandlar i detta betänkande 62 motionsyrkanden om djurskydd från den allmänna motionstiden 2010. Motionerna rör bl.a. djurhållning, översyn av djurskyddslagen, djurtransporter och djurförsök. Utskottet föreslår tre tillkännagivanden. Det första med anledning av två motionsyrkanden (S) om att regeringen bör införa ett förbud mot sexuellt utnyttjande av djur. Det andra tillkännagivandet föreslås med anledning av ett motionsyrkande (MP) om att regeringen bör införa ett förbud mot kastrering av smågrisar utan bedövning. Det tredje tillkännagivandet föreslås med anledning av två motionsyrkanden (S, MP) om att regeringen, nationellt och inom EU, bör ta initiativ i det fortsatta arbetet med att förkorta djurtransporterna. Utskottet föreslår att övriga motionsyrkanden avslås, i huvudsak med hänvisning till pågående arbete och gällande regelverk. I betänkandet finns 17 reservationer och 1 särskilt yttrande.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	6
Ärendet och dess beredning	6
Utskottets överväganden	7
Översyn av djurskyddslagen m.m.	7
Djurhållning m.m.	8
Kastrering av smågrisar	19
Djurtransporter	20
Djurslakt utan föregående bedövning	21
Djurförsök m.m.	23
Tillsyn m.m.	26
Talerätt för djurskyddsorganisationer	28
Internationella djurskyddsfrågor	29
Reservationer	33
1. Översyn av djurskyddslagen m.m., punkt 1 (MP, V)	33
2. Djurhållning m.m., punkt 2 (MP, V)	33
3. Djur på cirkus, punkt 3 (S, MP, V)	35
4. Pälsdjur, punkt 4 (S)	35
5. Pälsdjur, punkt 4 (MP, V)	36
6. Förvildade och övergivna djur, punkt 5 (S, MP, V)	37
7. Förbud mot djurpornografi, punkt 7 (MP, V)	38
8. Kastrering av smågrisar, punkt 8 (M, FP, C, KD)	38
9. Subventioner av djurtransport, punkt 12 (MP, SD, V)	39
10. Djurförsök m.m., punkt 14 (MP, V)	40
11. Djurförsöksetiska nämnder, punkt 15 (MP, V)	41
12. Tillsyn m.m., punkt 16 (S)	41
13. Tillsyn m.m., punkt 16 (MP, V)	42
14. Talerätt för djurskyddsorganisationer, punkt 17 (MP, V)	43
15. Djurskyddsfrågor inom EU m.m., punkt 18 (S, MP, V)	43
16. Djurskyddskrav i WTO-förhandlingar, punkt 19 (MP, SD, V)	44
17. Förbud mot import av djur som behandlats med tillväxthormon m.m., punkt 20 (MP, V)	44
Särskilt yttrande	45
Djurtransporter, punkt 11 (M, FP, C, KD)	45
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	47
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2010	47
<i>Bilaga 2</i>	
Reservanternas lagförslag	53

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Översyn av djurskyddslagen m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2010/11:MJ326 och 2010/11:MJ356 yrkande 5.

Reservation 1 (MP, V)

2. Djurhållning m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2010/11:MJ304, 2010/11:MJ356 yrkandena 10–14 och 16, 2010/11:MJ429 yrkande 2 i denna del och 2010/11:MJ441.

Reservation 2 (MP, V)

3. Djur på cirkus

Riksdagen avslår motion 2010/11:MJ356 yrkande 28.

Reservation 3 (S, MP, V)

4. Pälsdjur

Riksdagen avslår motionerna 2010/11:MJ217, 2010/11:MJ244, 2010/11:MJ282 yrkandena 1 och 2 samt 2010/11:MJ429 yrkandena 1 och 2 i denna del.

Reservation 4 (S)

Reservation 5 (MP, V)

5. Förvildade och övergivna djur

Riksdagen avslår motionerna 2010/11:MJ211, 2010/11:MJ281, 2010/11:MJ299, 2010/11:MJ303, 2010/11:MJ356 yrkande 30 och 2010/11:MJ424 yrkandena 1 och 2.

Reservation 6 (S, MP, V)

6. Sexuella övergrepp på djur

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad utskottet anför om förbud mot sexuella övergrepp på djur. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2010/11:MJ213 och 2010/11:MJ316 samt avslår motion 2010/11:MJ308.

7. Förbud mot djurpornografi

Riksdagen avslår motion 2010/11:MJ356 yrkande 29.

Reservation 7 (MP, V)

8. Kastrering av smågrisar

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad utskottet anför om förbud mot kastrering av obedövade smågrisar. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:MJ356 yrkande 9 och avslår motion 2010/11:MJ317.

Reservation 8 (M, FP, C, KD)

9. Utrustning som orsakar lidande

Riksdagen avslår motion 2010/11:MJ356 yrkande 31.

10. Kamphundar m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2010/11:MJ291 och 2010/11:MJ369.

11. Djurtransporter

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad utskottet anför om att förkorta djurtransporterna. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2010/11:MJ309 och 2010/11:MJ356 yrkande 15 och avslår motion 2010/11:U269 yrkande 13 i denna del.

12. Subventioner av djurtransport

Riksdagen avslår motion 2010/11:MJ422 yrkande 3.

Reservation 9 (MP, SD, V)

13. Djurslakt utan föregående bedövning

Riksdagen avslår motion 2010/11:MJ307.

14. Djurförsök m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2010/11:MJ295 yrkande 6, 2010/11: MJ318 och 2010/11:MJ356 yrkandena 17 och 20–25.

Reservation 10 (MP, V)

15. Djurförsöksetiska nämnder

Riksdagen avslår motion 2010/11:MJ356 yrkandena 19, 26 och 27.

Reservation 11 (MP, V)

16. Tillsyn m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2010/11:U269 yrkande 15, 2010/11: MJ356 yrkande 7 och 2010/11:MJ402.

Reservation 12 (S)

Reservation 13 (MP, V)

17. Talerätt för djurskyddsorganisationer

Riksdagen avslår motionerna 2010/11:MJ356 yrkande 6 och 2010/11: MJ428.

Reservation 14 (MP, V)

18. Djurskyddsfrågor inom EU m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2010/11: MJ224, 2010/11: MJ295 yrkande 5, 2010/11: MJ356 yrkande 8 och 2010/11: MJ422 yrkandena 1 och 2.

Reservation 15 (S, MP, V)

19. Djurskyddskrav i WTO-förhandlingar

Riksdagen avslår motion 2010/11: MJ356 yrkande 38.

Reservation 16 (MP, SD, V)

20. Förbud mot import av djur som behandlats med tillväxthormon m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2010/11: U269 yrkande 13 i denna del och 2010/11: MJ356 yrkande 18.

Reservation 17 (MP, V)

Stockholm den 14 april 2011

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Matilda Ernkrans

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Matilda Ernkrans (S), Bengt-Anders Johansson (M), Lars Hjalmered (M), Johan Löfstrand (S), Rune Wikström (M), Johan Hultberg (M), Jan-Olof Larsson (S), Sara Karlsson (S), Per Åsling (C), Pyry Niemi (S), Åsa Coenraads (M), Irene Oskarsson (KD), Josef Fransson (SD), Jens Holm (V), Suzanne Svensson (S), Nina Lundström (FP) och Kew Nordqvist (MP).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Miljö- och jordbruksutskottet behandlar i detta betänkande 62 motionsyrkanden om djurskydd från den allmänna motionstiden 2010. Motionerna rör bl.a. djurhållning, översyn av djurskyddslagen, djurtransporter och djurförsök. Utskottet föreslår ett tillkännagivande om att regeringen bör lägga fram lagstiftning med ett förbud mot sexuellt utnyttjande av djur, ett tillkännagivande om att regeringen bör införa ett förbud mot kastrering av smågrisar utan bedövning och ett tillkännagivande om att regeringen, nationellt och inom EU, bör ta initiativ i det fortsatta arbetet med att förkorta djurtransporterna. Övriga motionsyrkanden avstyrks, i huvudsak med hänvisning till pågående arbete och gällande regelverk. I betänkandet finns 17 reservationer och 1 särskilt yttrande.

Utskottets överväganden

Översyn av djurskyddslagen m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden (S, MP) om införandet av en djurskyddsbalk och om översynen av djurskyddslagen.

Jämför reservation 1 (MP, V).

Motionerna

Enligt motion MJ326 (S) bör regeringen ompröva möjligheterna att inrätta en särskild djurskyddsbalk för att öka effektiviteten och underlätta en mer enhetlig hantering av djurfrågorna. I motion MJ356 (MP) yrkande 5 framhålls det att det vid översynen av djurskyddslagen vore lämpligt att se över hur portalparagraferna efterlevs i praktiken och i vilken utsträckning det krävs förändringar i föreskrifterna.

Utskottets ställningstagande

Regeringen beslutade i juni 2009 om en bred översyn av djurskyddslagstiftningens utformning och innehåll. Som framhålls i direktivet till utredningen (dir. 2009:57) finns det i Sverige en hög grad av samsyn om en hög ambitionsnivå för djurskyddet. Det har dock i olika sammanhang framkommit synpunkter på de svenska djurskyddsföreskrifternas detaljeringsgrad, och en större flexibilitet har efterfrågats av företrädare för olika kategorier av djurhållare vad gäller hur ett gott djurskydd kan uppnås. Dessutom har bakgrunden till vissa regler ifrågasatts. Det har t.ex. handlat om de utrymmesmått som valts för olika djurslag eller brister i logiken kring varför vissa djur inte får hållas för sällskap och hobby medan andra tillåts för detta ändamål. Enligt direktivet ska utredaren lämna förslag till ny djurskyddslag och förordning samt ge exempel på hur andra föreskrifter på området kan utformas. Den nya lagstiftningen syftar till att uppnå minst samma djurskyddsnivå som i dag. Liksom dagens lagstiftning ska den utgå från de enskilda djurens behov samt verka förebyggande. Den nya lagstiftningen ska bygga på vetenskap och beprövad erfarenhet. Utredaren ska under dessa förutsättningar analysera hur den samlade lagstiftningen kan moderniseras och förenklas samt förändras så att den blir mera flexibel och målinriktad. I samband med denna breda översyn ska utredaren ägna särskild uppmärksamhet åt vissa problem på djurskyddsområdet. Utredaren ska bl.a. se över vilka åtgärder som kan vidtas för att komma till rätta med problem med övergivna och förvildade djur, användning av djur för sexuella ändamål, hur dagens bestämmelse om naturligt beteende kan för-

tydligas och undersöka vilka åtgärder som behövs för att vända utvecklingen inom aveln i en ur djurhälso- och djurskyddsperspektiv mer positiv riktning. Enligt tilläggsdirektiv 2011:11 ska utredningen redovisa sitt uppdrag till regeringen senast den 30 november 2011.

Mot bakgrund av det anförda föreslår utskottet att motionerna MJ326 (S) och MJ356 (MP) yrkande 5 lämnas utan vidare åtgärd.

Djurhållning m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller två motioner (S) om att regeringen bör införa ett förbud mot sexuella övergrepp på djur. Riksdagen avslår motionsyrkanden (S, M, MP, FP, C, KD, V) om förbud mot hönsburar, regler för frigående hönor, slaktkycklingshantering, hästhållning, kalvning och diande, avel, utevistelse för tjurar, kor och kalvar, brandlarm i stall, djur på cirkus, djurskyddet för minskar när det gäller naturligt beteende, registrering och märkning av katter, förbud mot djurpornografi, utrustning för djur som kan orsaka lidande, kamphundar och hundangrepp.

Jämför reservationerna 2 (MP, V), 3 (S, MP, V), 4 (S), 5 (MP, V), 6 (S, MP, V) och 7 (MP, V).

Motionerna

I motion MJ356 (MP) yrkande 12 begärs en översyn av slaktkycklingshanteringen. Livet för en kyckling varar en dryg månad. Allteftersom kroppen växer tillkommer värken och varje kycklings utrymme krymper. Vidare yrkas att ett förbud mot hönsburar införs (yrkande 13) och att en översyn av reglerna för frigående hönor görs (yrkande 14). När djurskyddslagen antogs av riksdagen 1988 beslöts det att inga hönor skulle sitta i bur efter 1998. Sedan backade man och tillät nya burar. De nya burarna kallas inredda eller modifierade, men ger hönan lika små möjligheter till naturliga beteenden som de gamla. Även reglerna för frigående hönor måste ses över. Hur frigående hönsen är kan diskuteras när det är mellan sju och nio höns per kvadratmeter och frigången endast sker inomhus. Även i motion MJ429 (M) yrkande 2 delvis framhålls det att det är angeläget att komma till rätta med djurskyddsproblemen hos hönor som hålls i burar.

Enligt motion MJ441 (C) bör hästhållningen uppmärksammas särskilt i den pågående utredningen om djurskydd. Djurskyddslagstiftningen bör kompletteras med krav på brandlarm och sprinklersystem i ladugårdar och stallar enligt motion MJ304 (S). I motion MJ356 (MP) framhålls det att alla kalvar bör ha rätt att dia (yrkande 11) och att alla kor, tjurar och kalvar ska få vistas ute på sommaren (yrkande 10). Enligt samma motion är

det angeläget med en översyn av avel som kan orsaka lidande för djuren (yrkande 16), och det nämns att man hoppas att översynen även kommer att se över aveln av kycklingar som har ständig växtvärk.

I motion MJ356 (MP) yrkas även att ett förbud mot att utnyttja djur på cirkus införs, eftersom det är svårt att se till att cirkusdjurens liv motsvarar djurskyddslagens krav på naturligt beteende och skydd mot onödigt lidande (yrkande 28).

I flera motioner framhåller man att minknäringen måste leva upp till djurskyddslagens krav på naturligt beteende och nämner att Pälsdjursnäringens utredningen från 2003 rekommenderade att minknäringen helt eller delvis borde läggas ned om man inte senast till 2010 lyckats leva upp till kravet. Riksdagen bör enligt motionerna MJ217 (MP) och MJ244 (V) besluta att införa en ny paragraf, 4 a §, i djurskyddslagen i vilken det uttryckligen föreskrivs dels att minkar som föds upp för pälsproduktion ska hållas på ett sådant sätt att deras behov av att röra sig, klättra, utöva sitt jaktbeteende och ägna sig åt annan sysselsättning samt av att periodvis vara ensamma kan tillgodoses, dels att minkar ska ha tillgång till vatten att simma i och att regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Jordbruksverket får meddela ytterligare föreskrifter om villkor för hållande av mink för pälsproduktion. I motion MJ282 (S) föreslås ett tillkännagivande med innebörden att regeringen ska återkomma till riksdagen med ett förslag om skärpta djurskydds krav vid minkuppfödning i enlighet med det förslag som lades fram av den dåvarande socialdemokratiska regeringen våren 2006. I motion MJ429 (M) framhåller man att djur ska kunna bete sig naturligt så att beteendestörningar hos djuren inte uppkommer (yrkande 1) och att det är angeläget att komma till rätta med djurskyddsproblemen hos minkar på pälsfarmer (yrkande 2 delvis).

Flera motioner tar upp frågan om katters situation. Enligt motion MJ424 (M) yrkande 1 bör möjligheten att märka och registrera alla katter ses över. Det framhålls vidare att metoden TNRM (Trap-Neuter-Return-Manage) bör användas i stället för avskjutning för att kontrollera och begränsa förvildade populationer av katter. Det bästa sättet att hjälpa hemlösa katter är att kastrera dem och se efter dem, men att låta dem fortsätta att leva fritt (yrkande 2). I motion MJ211 (FP) framhålls det att det enligt djurskyddslagen bör vara brottsligt och förenat med sanktioner att överge sin katt och att fler krav bör ställas på kattägare. Enligt både motion MJ281 (S) och MJ299 (S) bör regeringen utreda möjligheten att införa en lag om märkning och registrering av katter. Det framhålls att det finns en lag om märkning av hundar och att det i konsekvensens namn även bör finnas en lag om märkning av katter. I motion MJ303 (S) efterfrågas en utredning av frågan om hur ägaransvar för katter kan lagfästas. Även i motion MJ356 (MP) yrkande 30 framhålls det att en kattansvarsutredning bör tillsättas. Det anförs att statliga insatser behövs för att öka kattens status, såsom ID-märkning och ägarregister.

Enligt motion MJ213 (S) bör ett förbud mot sexuella övergrepp på djur införas, eftersom det rättsliga skyddet för djur är otillräckligt. Regeringen bör enligt motion MJ316 (S) ta initiativ till ett förbud mot tidelag. I motion MJ308 (S) efterfrågas en översyn av lagstiftningen i syfte att skydda djur mot tidelag och andra övergrepp. Enligt motion MJ356 (MP) yrkande 29 bör ett förbud mot djurpornografi liknande det för barnpornografi införas. I samma motion yrkas att försäljning av utrustning för djur som kan orsaka lidande bör förbjudas (yrkande 31).

I motion MJ291 (M) framhålls det att möjligheten att införa ett krav på licens för att få köpa en hund av kamphundras som väger mer än 10–15 kilo bör ses över. För att komma till rätta med allvarliga hundangrepp mot människor bör man se över reglerna för kopplingstvång enligt motion MJ369 (KD).

Utskottets ställningstagande

Inledning

Utskottet konstaterar att det i 4 § djurskyddslagen (1988:534) sägs att djur ska hållas och skötas i en god djurmiljö och på ett sådant sätt att det främjar deras hälsa och ger dem möjlighet att bete sig naturligt. Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, får meddela ytterligare föreskrifter om villkor eller förbud mot viss djurhållning. I direktivet (dir. 2009:57) till den pågående djurskyddsutredning som nämns ovan, framhålls det att det mot bakgrund av att djurhållningen ständigt utvecklas finns skäl att utreda om de former av särskilda krav som i dag finns för olika djurslag och olika typer av djurhållning motsvarar dagens behov och om de är ändamålsenligt utformade. Utskottet noterar att Djurskyddsutredningen ska göra en bred översyn av den samlade djurskyddslagstiftningens utformning och innehåll och att det särskilt nämns att 4 § djurskyddslagen ska ses över. Utredningen innefattar djurhållningen i lantbruket, vid cirkusverksamhet, djurparker, avel som kan orsaka lidande för djuren samt kunskapskrav för viss djurhållning m.m. Utskottet kan således konstatera att Djurskyddsutredningens översyn omfattar krav för olika djurslag och olika typer av djurhållning och om kraven motsvarar dagens behov och är ändamålsenligt utformade.

Djurhållning i lantbruket m.m.

Som anförs i direktivet (dir. 2009:57) anger djurskyddslagen övergripande mål för djurskyddet. Där föreskrivs t.ex. att djur ska behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdom. Djurskyddsförordningen innehåller bl.a. djurslagsspecifika krav som beskriver förutsättningar som ska uppfyllas i djurens miljö men inte exakt hur dessa ska utformas (s.k. funktionskrav). Exempel på funktionskrav som nämns i direktivet är bestämmelserna om att höns för äggproduktion inte får hållas i andra inhysningssystem än sådana som uppfyller hönsens behov av rede, sittpinne och

sandbad samt att nötkreatur som hålls för mjölkproduktion sommartid ska hållas på bete. Utskottet noterar att lagen och förordningen således redan innehåller bestämmelser som kan sägas vara mål- och funktionsinriktade och som därmed är relativt flexibla till sin natur. I de föreskrifter som kompletterar lagen och förordningen förekommer dock i högre grad bestämmelser som på ett detaljerat sätt ställer krav på hur djurens miljö ska vara utformad (s.k. resurskrav) för att lagens respektive förordningens mål ska uppfyllas. Som framhålls i direktivet innebär en förändring av regelverket, så att det blir mer målinriktat och innehåller fler funktionskrav och färre resurskrav, en ökad möjlighet till flexibilitet. En sådan förändring skulle också kunna innebära att djurhållarens betydelse för djurens välfärd blir tydligare. Det framhålls i direktivet att erfarenheter från liknande förändringar inom livsmedelslagstiftningen visar att en mer målinriktad lagstiftning innebär många fördelar genom att den skapar möjlighet till individuella lösningar och anpassningar för olika företag. Utskottet konstaterar att målinriktad lagstiftning emellertid i ett övergångsskede också kan medföra att det uppstår ett behov av kompetensutveckling hos de berörda. Denna typ av bestämmelser kan även innebära större utmaningar vad gäller att göra systemet förutsebart och rättssäkert för djurhållare, kontrollmyndigheter och allmänhet. En annan faktor att väga in är att dagens EU-lagstiftning om djurskydd oftast består av detaljerade resurskrav. Utskottet vill även framhålla att vår kunskapsbas utvecklas kontinuerligt genom forskning och erfarenhet. Vi vet mer i dag om djurens behov, beteende och vad som krävs för att uppnå en god djurvälfärd än vid den tidpunkt då nuvarande djurskyddslag tillkom. Utskottet delar även den uppfattning som uttrycks i direktivet att en förutsättning för att den samlade lagstiftningen ska kunna formuleras så att den blir mer flexibel och innehåller fler mål- och funktionsinriktade bestämmelser är att det finns användbara metoder för att mäta djurens välbefinnande så att det är möjligt att på ett objektivt sätt kontrollera att bestämmelserna efterlevs. Utskottet noterar att under de senaste åren har bl.a. ett stort, internationellt, EU-finansierat forskningsprojekt, Welfare Quality, arbetat med att utveckla metoder för att genom s.k. djurbaserade parametrar mäta välbefinnandet hos olika djurslag. Kontroller med hjälp av djurbaserade parametrar innebär att man i huvudsak utgår från djuret och de beteenden och den hälsostatus som djuret uppvisar.

När det gäller frågan om avel som kan orsaka lidande, och då i synnerhet avseende kycklingar, har Landsbygdsdepartementet upplyst utskottet om att avel av kycklingar till största delen bedrivs i utlandet, och det är därför svårt för Sverige att bestämma hur den ska gå till. Kommissionen har dock uppmärksammat problemet och Efsa har därför haft i uppdrag att se över aveln av slaktkycklingar, och en rapport (Scientific Opinion on the influence of genetic parameters on the welfare and the resistance to stress of commercial broilers) har presenterats. Kommissionen har emellertid ännu inte vidtagit några åtgärder på området.

Som utskottet anförde i sitt betänkande 2007/08:MJU13 ska kor för mjölkproduktion vistas på bete sommartid. Utskottet hade emellertid fått veta att ett litet antal kor i mjölkproduktionen inte har möjlighet att gå på bete eftersom dispenser givits på grund av att gårdarna var byggda på sådana ställen att de inte kunde tillhandahålla bete när beteskravet trädde i kraft. Vidare noterade utskottet att tjurar och kalvar inte omfattas av beteskravet, men att en hel del tjurar och kalvar ändå går på bete. Utskottet anförde också att det enligt myndigheter med sakkunskap på området – mot bakgrund av den struktur som råder i husdjursproduktionen, med stora enheter som inte alltid ligger i anslutning till tillräckligt stora betesmarker – är förenat med svårigheter att införa tvingande regler för betesgång för kalvar och tjurar.

När det gäller krav på brandsystem och sprinklersystem i ladugårdar och stallar konstaterar utskottet att djurskyddsförordningen (1988:539) innehåller bestämmelser om djurstallar, bl.a. i 2 och 3 §§ och att Jordbruksverket i övrigt får meddela föreskrifter om storleken på och utformningen av stall. Enligt Jordbruksverket ska det finnas larm i stallet som varnar om det blir för varmt i stallet. Larmanordningen ska fr.o.m. den 1 oktober 2009 vara utformad så att när larmet går ska det uppmärksammas på ett betryggande sätt. Börjar stallet brinna ska man kunna rädda djuren. Om ett nytt stall byggs, eller byggs om eller om ett gammalt stall byggs till, ska det finnas ett byggnadstekniskt skydd mot brand. Jordbruksverket uppmanar också till att följa rekommendationerna från Lantbrukets Brandskyddskommitté. Utskottet har tidigare besvarat liknande motioner och anförde bl.a. i sitt betänkande 2008/09:MJU24 att det enligt vad utskottet erfarit är svårt att få fram en fungerande teknik till en rimlig kostnad vad gäller larm och sprinklersystem i djurstallar. Utskottet framhöll därför att det för närvarande är bättre att satsa på förebyggande åtgärder och hindra att brand uppstår eller sprider sig i stallet för att satsa resurser på larm och sprinkler-släckning.

Mot bakgrund av det som anförts ovan och med hänvisning till pågående utredning föreslår utskottet att motionerna MJ429 (M) yrkande 2 i berörd del, MJ304 (S), MJ356 MP yrkandena 10–14 och 16 samt MJ441 (C) lämnas utan vidare åtgärd.

Utskottet konstaterar att följande djur enligt 35 § djurskyddsförordningen (1988:539) inte får visas offentligt vid cirkus, varieté eller liknande företag: apor, rovdjur (med undantag för tamhundar och tamkatter), säldjur (med undantag för sjölejon), noshörningar, flodhästar, hjortdjur (med undantag för renar), giraffer, kängurur, rovfåglar, strutsfåglar och krokodildjur. Utskottet noterar även att riksdagen i olika sammanhang har uttalat stöd för cirkusnäringen som konstform och att det enligt Landsbyggsdepartementet finns en risk för att man slår ut hela cirkusnäringen om man helt skulle förbjuda djur på cirkus. Utskottet påminner också om att Djurskyddsutredningen ska göra en bred översyn av den samlade djurskyddslagstiftningen

samt att djurhållningen vid cirkusverksamhet särskilt nämns i det sammanhanget. Med det anförda avstyrker utskottet motion MJ356 (MP) yrkande 28.

Djurhållning avseende minkar

Som redovisas ovan pågår en bred översyn av djurskyddslagstiftningens utformning och innehåll, och det nämns särskilt att 4 § djurskyddslagen ska ses över. I 4 § djurskyddslagen föreskrivs att djur ska hållas och skötas i en god djurmiljö och på ett sådant sätt att det främjar deras hälsa och ger dem möjlighet att bete sig naturligt. Bestämmelsen anses vara en portalparagraf för den svenska djurskyddslagstiftningen och den har ett stort symbolvärde. Så som framhålls i direktivet (dir. 2009:57) finns det emellertid en del oklarheter kring vad som egentligen avses med bestämmelsen. I författningskommentaren till proposition 1987/88:93, genom vilken bestämmelsen infördes, anges att ”avsikten med bestämmelsen är att varje djurarts särskilda biologiska beteende skall beaktas. Vad som skall anses utgöra ett djurs biologiska beteende får avgöras utifrån gjorda erfarenheter och vetenskapliga rön.” Olika utredningar har också uppmärksammat problemet med att dagens formulering är otydlig och har diskuterat innebörden (Ett förbättrat djurskydd SOU 2000:108 och Djurens välfärd och pälsdjursnäringen SOU 2003:86). Den huvudsakliga diskussionen har handlat om huruvida formuleringen avser grundläggande beteenden som är viktiga för djurets välbefinnande eller avser beteenden som djur utför i vilt tillstånd. Utskottet anser liksom regeringen att bestämmelsen mot denna bakgrund bör förtydligas. Utskottet påminner även om att den nya lagstiftningen, liksom dagens lagstiftning, ska utgå från de enskilda djurens behov samt verka förebyggande. Den nya lagstiftningen ska bygga på vetenskap och beprövad erfarenhet. Som anføres ovan ska utredaren under dessa förutsättningar analysera hur den samlade lagstiftningen kan moderniseras och förenklas samt förändras så att den blir mera flexibel och målinriktad. I samband med denna breda översyn ska utredaren ägna särskild uppmärksamhet åt vissa problem på djurskyddsområdet.

Utskottet har tidigare behandlat motioner om minkuppfödning, bl.a. i betänkande 2009/10:MJU12, i vilket det redogjordes för hur förslag på området tidigare behandlats i riksdagen. Utskottet anförde bl.a. att riksdagen i december 2006, på förslag av utskottet, avtog vissa förslag beträffande pälsdjursnäringen samt tillkännagav för regeringen som sin mening vad utskottet anförde om fortsatta forskningsinsatser (prop. 2005/06:197, bet. 2006/07:MJU3, rskr. 2006/07:28). Vidare erinrades det om att det i den senaste forskningspropositionen angavs att regeringen delade utskottets bedömning att djurskyddet för minkar bör utvecklas vidare och att det är nödvändigt att eventuella ändringar i regelverket baseras på forskning och beprövad erfarenhet och att regeringen bedömde att de resurser som presenterades i propositionen gav möjlighet för investeringar i en sådan djurskyddsforskning (prop. 2008/09:50 s. 177).

Utskottet har från Jordbruksverket fått veta att verket på uppdrag av Landsbygdsdepartementet gått igenom läget inom pälsdjursproduktionen av mink. Vid genomgången av forskningsmaterial har det framkommit områden som är i behov av förändring, såsom utformning av burar, miljöberikning och utfodring. Jordbruksverkets bedömning är att detta behöver regleras i föreskrifter. Enligt Jordbruksverket pågår detta arbete, och förslag till föreskrifter kommer att presenteras inom kort för att kunna gå på remiss.

När det gäller forskning hänvisar Jordbruksverket till följande projekt m.m. Den internationella organisationen European Fur Breeder's Association (EFBA) har 2009 startat ett projekt kallat Welfur. Projektet genomförs i samarbete med flera olika universitet och experter. Syftet är att ta fram välfärdsparmetrar för pälsdjur. Välfärd för de viktigaste farmuppfödda pälsdjuren, mink, räva och mårddhund, har vetenskapligt studerats i 25 år. Man gör jämförelser med det EU-finansierade Welfare Quality-projektet som utvecklat generella principer och kriterier för djurvälfärdsparmetrar på gårdsnivå: bra utfodring, bra inhysning, bra hälsa och djurens beteende. Detaljerade checklistor för välfärdsbedömning som har vetenskaplig grund har tagits fram för flera lantbruksdjur. Det allmänna målet för Welfur-projektet är att för farmuppfödda pälsdjur ta fram ett projekt liknande EU:s Welfare Quality. Det viktigaste resultatet kommer att vara checklistorna för välfärdsbedömning för mink och räva i en första fas och för mårddhund i den andra fasen. Projektet räknar med att kunna publicera resultaten under 2011.

Utskottet noterar att det i dagsläget inte är möjligt att dra några slutsatser då projekt pågår för fullt. Enligt upplysningar avser Jordbruksverket att återkomma till projektets slutsatser och följa upp dessa. Från Jordbruksverket har utskottet också fått veta att den forskning som bedrivits avseende mink har gjorts inom flera olika områden, t.ex. fodersammansättning och utfodring, gruppstorlek, utformning av burar, miljöberikning, stereotypier och behov av vatten som miljöberikning. När det gäller simvatten nämner Jordbruksverket bl.a. en komparativ studie av användningen av simvatten och springhjul som visade att minkar använder båda resurserna och att användandet styrs av olika motivationer. Springhjulet användes framför allt under den aktiva tiden på dygnet, medan simvatten i första hand nyttjades på morgonen vid påfyllning av vatten och när djuren hade utfodrats. Simvatten och springhjul verkar därför inte kunna ersätta varandra (Hansen och Jensen 2006 a, b). Jordbruksverket hänvisar vidare till ett antal studier som behandlat frågan om nödvändigheten av simvatten för mink. En genomgång och granskning av dessa artiklar och litteratur har gjorts av en grupp forskare, och flera slutsatser har framförts:

- Minkens användande av vattenbad verkar i första hand relaterat till födosöksbeteenden.

- Frånvaro av simvatten, utan tidigare erfarenhet av detta, leder inte till betydande förändringar av nivån av stereotypa beteenden eller förväntade reaktioner.
- När mink har erfarenhet av vattenbad kan borttagande av denna resurs framkalla kortvarig stress.
- Minkar är lika starkt motiverade att få tillgång till vattenbad som springhjul.
- Andra burberikningar såsom ”tunnlar” (t.ex. rör) och föremål som djur kan bita i är också viktiga för miljöberikningen.
- Det finns individuella skillnader i hur mycket simvatten uppskattas.
- Simvatten är troligen inte ett medfött behov utan snarare en stimulans som framkallar en egen drivkraft.

Det konstateras att leken hos unga minkar ökar när de har tillgång till simvatten. Resultaten tyder på att tillgången till simvatten erbjuder djuren stimulans och påverkar utvecklingen av djurens beteende att leka. Lek framställs som en positiv indikator på djurvälstånd (Vinke et al 2005).

Utskottet erinrar även om Lagrådets yttrande 2006 över förslaget till lag om ändring i djurskyddslagen (1988:534) där bl.a. följande sägs.

Enligt 2 § djurskyddslagen skall djur behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdom. Enligt 4 § skall de hållas på ett sådant sätt att deras hälsa främjas och att de har möjlighet att bete sig naturligt. Proportionalitetsprincipen får anses innebära att ingrepp i djurhållningsnäringen för att tillgodose djurens behov i dessa hänseenden är acceptabla; längre gående ingrepp – t.ex. sådana som avser att tillgodose mera än behovet av naturligt beteende – kan anses gå alltför långt. I den föreslagna bestämmelsen anges att minkars behov av att röra sig, klättra, utöva jaktbeteende – dock enligt motiveringen utan att få tillgång till levande bytesdjur – och ägna sig åt annan sysselsättning samt att periodvis vara ensamma skall tillgodoses; dessutom skall minkar ha tillgång till vatten att simma i. Det är detta sistnämnda krav som, enligt vad som upplysts vid föredragningen, kommer att medföra de största problemen när det gäller möjligheten att bedriva minkuppfödning. Av Pälsdjursnäringens utredningens betänkande Djurens välfärd och pälsdjursnäringen framgår att det dåvarande forskningsläget inte gav stöd för en slutsats om att simning är ett biologiskt beteendebehov hos minken (SOU 2003:86 s. 134). I lagrådsremissen framhålls att åsikterna om minkars behov av tillgång till vatten för simning går vitt isär, något som också framgår av remissvaren. Det kan enligt Lagrådets mening inte anses vara klart att det föreslagna kravet om sådan tillgång är tillräckligt välgrundat för att kunna anses vara ett proportionerligt ingrepp, inte minst med hänsyn till den relativt korta övergångstid som föreslås för pågående verksamheter.

Mot bakgrund av det som anförts och med hänvisning till pågående utredning föreslår utskottet att motionerna MJ217 (MP), MJ244 (V), MJ282 (S) yrkandena 1 och 2 och MJ429 (M) yrkandena 1 och 2 i berörd del lämnas utan vidare åtgärd.

Förvildade och övergivna djur

Utskottet konstaterar att det i direktivet till den ovan nämnda utredningen (dir. 2009:57) särskilt nämns att uppdraget för den tillsatta Djurskyddsutredningen omfattar åtgärder mot förvildade och övergivna djur och även en översyn av reglerna om omhändertagande av djur i djurskyddslagen. Djurskyddslagen reglerar vård och behandling av husdjur och försöksdjur samt andra djur om de hålls i fångenskap. Så som påpekas i direktivet har det på senare år blivit tydligt att det inte sällan förekommer att djur som människan har haft i sin vård överges eller kommer bort. När sådana djur får avkommor kan populationer av förvildade djur uppstå. Det förekommer också att djurhållare inte fullt ut tar ansvar för i vilken omfattning som deras djur parar sig, vilket också kan leda till att det bildas grupper av djur som står helt eller delvis utanför djurhållarens omsorg. Som framhålls i direktivet är katten ett särskilt utsatt djur i dessa sammanhang, och det finns för närvarande ett stort antal förvildade katter i Sverige. Utskottet noterar att det i dag saknas en tydlig avgränsning av termerna "vård och behandling" samt "husdjur" och att det bl.a. mot den bakgrunden råder en viss osäkerhet om i vilken utsträckning som övergivna, borttappade och förvildade djur omfattas av djurskyddslagens bestämmelser. Vidare saknas det ett enhetligt sätt att hantera dessa djur. För djur som inte är vana vid eller är anpassade till ett liv i det vilda, kan denna tillvaro innebära allvarliga djurskyddsproblem. Utskottet delar därför regeringens uppfattning att det bör utredas vilka åtgärder som behöver vidtas för att komma till rätta med problemen med övergivna och förvildade djur och ser fram emot att få ta del av resultatet av den pågående utredningen. Mot bakgrund av det anförda föreslår utskottet att motionerna MJ424 (M) yrkandena 1 och 2, MJ211 (FP), MJ281 (S), MJ299 (S), MJ303 (S) och MJ356 (MP) yrkande 30 lämnas utan vidare åtgärd.

Sexuella övergrepp på djur

Utskottet noterar att den nuvarande djurskyddslagen inte omfattar sexuella övergrepp på djur som inte kan kopplas till misshandel av eller fysisk skada på djuret. Ingen har i modern tid blivit åtalad för sexuella handlingar mot djur, trots att djurskyddslagstiftningen ska skydda djuren i dessa fall. I brottsbalken finns en bestämmelse om djurplågeri som innebär att den som utsätter djur för lidande kan straffas för det. Men det krävs då att åklagare kan bevisa att det varit fråga om djurplågeri, dvs. att övergreppet inneburit fysiskt eller psykiskt lidande för djuret. Att bevisa att djuret lidit är emellertid mycket svårt, och därmed har det visat sig nästan omöjligt att få någon fälld för sexövergrepp enligt lagen mot djurplågeri. Det rättsliga skyddet för djur är således otillräckligt. En lagstiftning som uttryckligen förbjuder sexuella övergrepp på djur bör därför införas. Utskottet anser att det finns ett behov av att se över vilka åtgärder inom ramen för djurskyddslagstiftningen som kan vara lämpliga för att förtydliga och stärka skyddet för djur i detta avseende. Det ingår i den översyn av djur-

skyddslagstiftningen som regeringen beslutade om 2009 (dir. 2009:57). Djurskyddsutredningen ska enligt tilläggsdirektiv 2011:11 redovisa sitt uppdrag för regeringen senast den 30 november 2011. Enligt utskottet bör regeringen efter att den har tagit del av utredningen skyndsamt återkomma med ett förslag inom ramen för djurskyddslagstiftningen om ett förbud mot sexuellt utnyttjande av djur. Vad utskottet anfört med anledning av motionerna MJ213 (S) och MJ316 (S) bör ges regeringen till känna. Motion MJ308 (S) kan därmed lämnas utan åtgärd.

När det gäller förbud mot djurpornografi erinrar utskottet om att motioner om förbud mot djurpornografi även har behandlats av konstitutionsutskottet, bl.a. i betänkande 2008/09:KU18, där det framhölls att konstitutionsutskottet inte hade anledning att bedöma frågan från andra utgångspunkter än rent yttrandefrihets- och tryckfrihetsrättsliga, medan djurs behov av skydd mot misshandel och andra övergrepp måste bedömas inom ramen för lagstiftningen om djurskydd. Konstitutionsutskottet upprepade även vad som anförts i tidigare sammanhang, dvs. att det inte var berett att föreslå några ytterligare inskränkningar i yttrande- och tryckfriheten i det avseende som var i fråga och avstyrkte motionen. När det gäller djurskyddet noterar utskottet att Djurskyddsutredningen ser över frågan om vilka åtgärder som inom ramen för djurskyddslagstiftningen kan vara lämpliga för att förtydliga och stärka skyddet för djur mot att användas för sexuella ändamål (dir. 2009:57). Mot bakgrund av det anförda och med hänvisning till ovannämnda tillkännagivande föreslår utskottet att motion MJ356 (MP) yrkande 29 avslås.

Utrustning som orsakar lidande

Grundläggande bestämmelser för att förhindra att djur lider finns bl.a. i 2, 5 och 17 §§ djurskyddslagen (1988:534). Enligt lagen ska djur behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdom, vidare får djur inte agas eller drivas på med redskap som lätt kan såra eller på annat sätt skada djuret. I Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om träning och tävling (SJVFS 2010:45) med djur sägs vidare att utrustning, hjälpmedel eller metoder inte får användas på ett sådant sätt att det medför skada eller annat fysiskt eller psykiskt lidande för djuret. Så som påpekas i direktivet till den pågående Djurskyddsutredningen (dir. 2009:57) föreskrivs i 17 § djurskyddslagen att djur inte får tränas för eller användas vid tävling på ett sådant sätt att de utsätts för lidande. Utskottet noterar att denna formulering är strängare än den i 2 § djurskyddslagen där det står att djur inte får utsättas för onödigt lidande. Lagstiftaren har alltså ansett att det inte finns skäl att acceptera någon form av lidande hos djur i samband med träning och tävling. Utskottet är medvetet om att en särskild problematik i sammanhanget är att det i en del tävlingar kan finnas stora prispengar involverade. Olika krav på åtgärder för att förbättra djurskyddet har förts fram, t.ex. att åldersgränser bör införas för när djur får börja tävla, utrustningskrav, förbud mot spödrivning m.m. Med anledning av de

problem och förslag till åtgärder som har diskuterats välkomnar utskottet att det görs en allmän översyn av djurskyddet i samband med träning och tävling med djur inom ramen för Djurskyddsutredningen. Med det anförda och med hänvisning till pågående utredning anser utskottet att motion MJ356 (MP) yrkande 31 kan lämnas utan vidare åtgärd.

Kamphundar m.m.

Utskottet erinrar om att det i 19 a § djurskyddsförordningen (1988:539) finns bestämmelser som innebär att det är förbjudet att inneha eller genom avel frambringa hundar som har extremt stor kamplust, lätt blir retade och biter, bara med svårighet kan förmås avbryta ett angrepp och som har en benägenhet att rikta sitt kampintresse mot människor eller andra hundar. Utskottet konstaterar vidare att hundägares ansvar regleras i lag 2007:1150 om tillsyn över hundar och katter (tillsynslagen). I den lagen slås det bl.a. fast att hundar ska hållas under en sådan tillsyn och skötas på ett sådant sätt som med hänsyn till deras natur och övriga omständigheter behövs för att förebygga att de orsakar skador eller avsevärda olägenheter. Om någon brister i tillsynen över eller skötseln av en hund, får polismyndigheten meddela de förelägganden och förbud som behövs för att förebygga skada eller avsevärd olägenhet. För att hindra att en hund orsakar skada eller avsevärd olägenhet får polismyndigheten, om inte andra, mindre ingripande åtgärder anses tillräckliga, besluta att hunden ska omhändertas. Polismyndigheten får även meddela förbud att ha hand om hund (hundförbud) för den som allvarligt brister eller tidigare har brustit i tillsynen över en hund. Vid bedömningen av om ett hundförbud bör meddelas ska särskilt beaktas om den mot vilken förbudet avses gälla har begått brott där han eller hon har använt hund som vapen eller vid upprepade tillfällen har varit föremål för föreläggande eller förbud eller har haft hand om hund som har omhändertagits. När det gäller kopplingstvång konstaterar utskottet att kommuner och länsstyrelser kan meddela lokala föreskrifter enligt ordningslagen med regler om när och var hundar ska vara kopplade. Avslutningsvis kan även nämnas att det är hundägarens ansvar att se till att hunden inte utgör en fara för andra och att hundägaren har ett strikt skadeståndsansvar för de skador som hunden orsakar. Mot bakgrund av det anförda föreslår utskottet att motionerna MJ291 (M) och MJ369 (KD) lämnas utan vidare åtgärd.

Kastrering av smågrisar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller ett motionsyrkande (MP) om att regeringen bör förbjuda kastrering av smågrisar utan bedövning så snart det finns alternativa metoder för att säkerställa kvaliteten på griskött och god djurhållning. En motion (M) om kastrering av smågrisar avslås.

Jämför reservation 8 (M, FP, C, KD).

Motionerna

Enligt motion MJ317 (M) bör regeringen överväga om Sverige bör gå samma väg som Norge och lagstifta om krav på bedövning före kastrering av smågrisar. Även i motion MJ356 (MP) yrkande 9 framhålls det att kastrering utan bedövning medför stor smärta för grisen och att kastrering utan bedövning bör förbjudas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att det pågår arbete på området och att ändringsföreskrifterna som gör det möjligt för veterinärer att förskriva lokalbedövningsmedel till djurhållare för villkorad läkemedelsanvändning i samband med kastrering av smågrisar trädde i kraft den 1 april 2011. Enligt uppgifter från Landsbyggsdepartementet håller Jordbruksverket för närvarande på att organisera den utbildning som är nödvändig för djurhållarna, och föreskrifterna kan därför förväntas börja användas i praktiken till sommaren. Utskottet noterar att Jordbruksverket genom samtal och möten kommer att bistå slakt- och charkbranschen och detaljhandeln för att överbygga de eventuella problem som kan uppstå vid hantering av grisar som behandlats enligt de alternativa rutinerna. Utskottet uppmärksammar även EU-kommissionens arbete med att ta fram en handlingsplan för att obedövad kastrering av smågrisar ska upphöra inom EU och utgår från att Jordbruksverket fortsätter att följa utvecklingen av de övriga alternativ till obedövad kastrering av smågrisar som kan vara praktiskt tillämpbara i Sverige. Sedan maj 2009 är det också möjligt att använda s.k. immunovaccinering av grisar, en metod som enligt Jordbruksverkets bedömningar är både effektiv och har stora djurskyddsmässiga fördelar jämfört med kirurgisk kastrering. Utskottet vill betona att obedövad kastrering av smågrisar ska förbjudas så snart det finns alternativa metoder för att säkerställa kvaliteten på griskött och god djurhållning. I Sverige kastreras årligen cirka en och en halv miljoner hangrisar. Det görs innan grisen blivit två veckor gammal, helt utan bedövning. Grisen riskerar att få infektioner och bräck av ingreppet. Att den känner smärta är säkert, eftersom nervsystemet är fullt utvecklat även hos en liten gris. Kastreringen görs för att ca 10 % av de könsmogna hang-

risarna utvecklar ämnen (skatol, androstenon m.fl.) som ger ett illaluktande kött. Från djurskyddssynpunkt är detta naturligtvis inte acceptabelt. Det gör ont på grisen att bli skuren i utan bedövning. Kastrering utan bedövning bör därför förbjudas. Detta bör ges regeringen till känna. Därmed tillstyrks motion MJ356 (MP) yrkande 9. Motion MJ317 (M) kan därmed lämnas utan åtgärd.

Djurtransporter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller två motionsyrkanden (S, MP) om att regeringen, nationellt och inom EU, bör ta initiativ i det fortsatta arbetet med att förkorta djurtransporterna. Ett motionsyrkande (KD) om djurhälsan och djurskyddet när det gäller transporter avslås.

Jämför särskilt yttrande (M, FP, C, KD).

Motionerna

I motion MJ309 (S) anförs att regeringen bör ta initiativ till att djurtransporter blir kortare. Enligt motion MJ356 (MP) yrkande 15 har Sverige en viktig roll att fylla när EU:s djurtransportsförordning ska ses över då Sverige bl.a. bör kräva åtta timmars maxgräns för transporter inom EU och att ett förbud mot att transportera sjuka djur införs. Utvecklingen av lokala eller mobila slakterier bör vidare stödjas för att minska transporttiderna och stressen vid i- och urlastning bör minskas. Det anförs också att formella brister vid djurtransporter bör leda till åtal och att sanktionsavgifter bör införas för slaktdjurtransporter med höga dödlighetstal. I motion U269 (KD) yrkande 13 delvis framhålls det att de långa och ofta pågående djurtransporterna som förekommer inom EU är oacceptabla och att djurhälsan och djurskyddet därför måste stärkas. Enligt motion MJ422 (KD) yrkande 3 anförs att alla subventioner till transport av levande djur bör upphöra.

Utskottets ställningstagande

Transporter av levande djur är stressande för djuren på flera sätt: dels själva transporten, dels i- och urlastningen. Djurskyddet Sverige samlade in 25 000 namnunderskrifter, som kräver kortare djurtransporter och bättre förhållanden under transporten. Det finns få frågor som har så hög prioritet från djurskyddssynpunkt och som engagerar så många. Det räcker inte med djurskyddskonferenser utan nu krävs handling. Det finns redan många förslag på hur Sverige ska driva djurtransportfrågorna framåt. När EU kommer att se över djurtransportsförordningen har Sverige en viktig roll när

det gäller att kräva åtta timmars maxgräns också för transporter inom EU, som i dag kan vara mycket långa. Därutöver bör ytan som varje djur har till förfogande under transporten ses över och förbudet mot transport av sjuka djur implementeras. För transporter inom Sverige är det önskvärt att stödja utvecklingen av lokala och/eller mobila slakterier för att på så sätt kunna minska transporttiderna. Reglerna för nödslakt kan också behöva ses över. Än viktigare är att minska stressen vid i- och urlastning. När formella brister vid djurtransporter upptäcks, ska detta leda till åtal och för att ge transportörerna ekonomiska incitament att förbättra djurens villkor vid transporter bör sanktionsavgifter införas för slaktdjurstransporter med höga dödlighetstal. Det anförda bör ges regeringen till känna. Därmed tillstyrks motionerna MJ309 (S) och MJ356 (MP) yrkande 15. Motion U269 (KD) yrkande 13 delvis kan därmed lämnas utan åtgärd.

När det gäller att stoppa subventioner till transport av levande djur erinrar utskottet om att landsbygdsminister Eskil Erlandsson som svar på en skriftlig fråga om exportbidrag för levande djur (2007/08:581) framhöll att det i dag betalas exportbidrag för levande djur i enlighet med EU-förordningar som är direkt tillämpliga i alla medlemsstater. Exportbidragen minskar dock alltmer till följd av marknadsutvecklingen. Han påminde vidare om att ett villkor för att exportbidrag för levande nötkreatur ska betalas ut är att EU:s regler enligt kommissionens förordning (EG) 639/2003 är uppfyllda. Förordningen anger vilka krav på djurskydd under transport som måste uppfyllas för att exportbidrag ska beviljas. Tidigare har Sverige arbetat för att kraven i förordning (EG) 639/2003 ska skärpas så att det ska ställas högre krav på djurskyddet för att exportbidrag ska beviljas. Sverige fick dock inget gehör för sina synpunkter men arbetar vidare för att djurskyddet under transport ska skärpas. Ministern framhöll vidare att regeringen anser att samtliga exportbidrag bör avvecklas och att den därför har drivit denna fråga aktivt t.ex. i samband med arbetet med översynen av den gemensamma jordbrukspolitiken, även kallad hälsokontrollen. Med det anförda anser utskottet att motion MJ422 (KD) yrkande 3 kan lämnas utan vidare åtgärd.

Djurslakt utan föregående bedövning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion (S) om förbud mot djurslakt utan föregående bedövning.

Motionen

Enligt motion MJ307 (S) riskerar Sverige att förlora självbestämmanderätten om djurskyddskrav vid religiös slakt med hänvisning till en omröstning om en ny slaktförordning i Europaparlamentet. Det framhålls därför att en översyn av lagstiftningen bör göras i syfte att förbjuda djurslakt utan föregående bedövning.

Utskottets ställningstagande

Utskottet påminner om att en politisk överenskommelse inom EU nåddes vid jordbruksrådet i juni 2009 om den nya förordningen om skydd av djur vid tidpunkten för avlivning som omnämns i motionen. Därvid fick Sverige gehör för kraven som innebär möjlighet för medlemsstater att kräva bedövning före slakt samt möjlighet att behålla mer långtgående bestämmelser. Europaparlamentet var endast rådgivande i frågan om en ny slaktförordning eftersom Lissabonfördraget inte hade trätt i kraft fullt ut. Överenskommelsen resulterade i rådets förordning (EG) nr 1099/2009 av den 24 september 2009 om skydd av djur vid tidpunkten för avlivning. Förordningen trädde i kraft den 8 december 2009 och ska tillämpas fr.o.m. den 1 januari 2013. Med de nya reglerna kommer således de medlemsländer som har strängare regler om slakt att få behålla dem. Enligt den svenska djurskyddslagen är det förbjudet att slakta djur utan bedövning. Utskottet utgår från att Sverige kan behålla detta förbud i framtiden. Utskottet noterar också att EU arbetar för en utveckling av de bedövningsmetoder som används i dag. Rådet har uppmanat kommissionen att lämna en rapport om detta som ska föreläggas Europaparlamentet och rådet senast den 8 december 2013. Mot bakgrund av det anförda anser utskottet att motion MJ307 (S) kan anses tillgodosedd. Motionen bör därmed lämnas utan vidare åtgärd.

Djurförsök m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden (M, MP, V) om en handlingsplan för att minska antalet djurförsök och mot onödiga djurförsök, om klassificering och registrering av djurförsök, om föreskrifter för att försöksdjur inte ska utsättas för obegränsat lidande, om handläggare vid de djurförsöksetiska nämnderna, om möjlighet att överklaga dessa nämnders beslut, om avgiften för ansökningar om djurförsöksetisk prövning, om att stoppa djurförsök i utbildningar till yrken där djurförsök inte ingår, om veterinärers rätt att ingripa när försöksdjur lider och om användning av genmodifierade djur.

Jämför reservation 10 (MP, V).

Motionerna

I motion MJ318 (M) efterfrågas en handlingsplan mot onödiga djurförsök. Enligt motion MJ295 (V) yrkande 6 bör regeringen ta fram en handlingsplan för hur antalet djur i djurförsök ska minskas. Sverige bör vidare verka för att alternativ till djurförsök tas fram. Även i motion MJ356 (MP) yrkande 20 efterfrågas en handlingsplan. Jordbruksverket bör få i uppdrag att ta fram en handlingsplan för hur antalet djurförsök ska minskas och berörda myndigheter bör få i uppdrag att minska djurförsöken inom sina områden. Enligt samma motion bör Jordbruksverket få i uppdrag att kvalitetssäkra klassificeringen av djurförsök utifrån lidandets svårighetsgrad (yrkande 21) och att modernisera föreskrifterna om djurförsök så att försöksdjur inte kan utsättas för obegränsat lidande (yrkande 23). I motionen efterfrågas också att ett register och arkiv över ansökningar om att få utföra djurförsök upprättas och att antalet utförda djurförsök årligen redovisas i Jordbruksverkets statistik fördelat på djurart och svårighetsgrad (yrkande 22).

När det gäller de djurförsöksetiska nämnderna yrkas i motion MJ356 (MP) att det ska anställas handläggare vid dessa nämnder (yrkande 26) och att djurskyddsorganisationer ska ges möjlighet att överklaga besluten i nämnderna (yrkande 27). I yrkande 19 i samma motion efterfrågas en differentierad avgift för ansökningar om djurförsöksetisk prövning för att uppmuntra forskare att minska användningen av djurförsök och att använda mindre plågsamma djurförsök. Vidare yrkas att djurförsök i utbildningar till yrken där djurförsök inte ingår ska stoppas (yrkande 24), och att veterinärer ska ha rätt att ingripa på samma sätt som vid andra fall av djurplågeri när försöksdjuret lider (yrkande 25). Slutligen bör det inte vara tillåtet att använda genmodifierade djur annat än för medicinsk forskning som kan leda till minskat lidande för människor eller rädda liv (yrkande 17).

Utskottets ställningstagande

Utskottet erinrar om att kommissionen i november 2008 presenterade ett förslag till nytt direktiv om skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål, KOM(2008) 543. Direktivet har antagits och de nationella bestämmelser som genomför direktivet börjar gälla den 1 januari 2013. Direktivet innehåller en definition av djurförsök och obligatorisk etisk utvärdering av varje enskilt försök. Direktivet innehåller även bestämmelser om klassificering av djurförsök i fyra olika svårighetsgrader och vilka kriterier som ska användas vid klassificeringen samt en övre smärtröskel. Vidare reglerar det medlemsstaternas rapportering till kommissionen om bl.a. statistisk information om användning av djur i försök, inklusive försökens faktiska svårighetsgrad. Direktivet föreskriver därutöver för vilka ändamål försöksdjur får användas. Det innehåller även bestämmelser om utvärdering i efterhand av projekt och vilken sakkunskap som ska utnyttjas vid bedömningen.

Utskottet konstaterar även att den svenska djurskyddslagen (1988:534) i grunden är restriktiv och att djurförsök därför t.ex. endast får äga rum under förutsättning att syftet med verksamheten inte kan uppnås med någon annan tillfredsställande metod utan användning av djur, att så få djur som möjligt används och att djuren inte utsätts för större lidande än vad som är absolut nödvändigt, (19 § djurskyddslagen). Det ovannämnda direktivet om skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål följer kommissionens övergripande strategi för djurförsök, inklusive ökade insatser för att främja utveckling, utvärdering, godkännande och tillämpning av alternativa metoder för att kunna genomföra 3-R-principen (Replacement, Reduction and Refinement, dvs. ersättning, begränsning och förbättring) med avseende på försöksdjur. Enligt direktivet ska bl.a. varje medlemsstat utse ett nationellt referenslaboratorium för valideringen av alternativa metoder som ersätter, begränsar och förbättrar användningen av djur. Dessa referenslaboratorier ska bl.a. vidarebefordra den information om alternativa metodernas tillgänglighet och tillämpning som de får från kommissionen till de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna och tillhandahålla vetenskapligt och tekniskt bistånd till de relevanta myndigheterna för att de ska kunna acceptera och tillämpa alternativa metoder. För att genomföra direktivet om skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål i svensk rätt har Landsbyggsdepartementet upplyst utskottet om att det kommer att lägga fram en rapport i april som bl.a. tar upp klassificering av djurförsök i svårighetsgrader och vilka kriterier som ska användas vid klassificeringen samt en övre smärtröskel. När det gäller statistik publicerar Jordbruksverket årligen statistik över försöksdjur per djurart och användningsområde enligt Landsbyggsdepartementet. Utskottet konstaterar vidare att det av budgetpropositionen (prop. 2010/11:1 utg.omr. 23) framgår att forskningen inom djurskydd inklusive teknikprovning och utveckling av alternativ till djurförsök har tillförts betydande resurser 2010. 31 miljoner kronor har anvisats till Formas, Vetenskapsrådet och Jordbruksverket. Vid Sveriges

lantbruksuniversitet har dessutom djurskyddsforskning bedrivits inom ramen för universitetets anslag. I propositionen anförs vidare att flera viktiga framsteg för djurskyddet har gjorts inom EU och att det i forskningspropositionen Ett lyft för forskning och innovation (prop. 2008/09:50) även gjordes särskilda satsningar på djurskydd och alternativa metoder till djurförsök.

När det gäller de djurförsöksetiska nämnderna har utskottet från Vetenskapsrådet fått uppgifter om att varje djurförsöksetisk nämnd totalt har 14 ledamöter: två jurister (ordförande och vice ordförande), sex forskare och djurtekniker, sex lekmän som representerar politiska partier samt djurskyddsorganisationer. Varje ledamot har en personlig ersättare. Det framgår vidare av Jordbruksverkets föreskrifter (SJVSF 2008:70) att de djurförsöksetiska nämnderna kan tillkalla de experter på området som de vill. Av 10 § framgår exempelvis att om det inte är obehövligt från utredningssynpunkt, ska en försöksledare kallas till beredningen för att personligen eller genom företrädare svara på frågor och lämna kompletterande muntliga uppgifter. Erfordras särskild sakkunskap vid beredningen kan även någon annan person, t.ex. en veterinär, höras skriftligen eller muntligen.

Enligt Landsbygdsdepartementet är organisationernas intressen när det gäller möjlighet att överklaga besluten i djurförsöksetiska nämnder väl tillgodosedda genom att de är representerade i nämnderna. Det finns för närvarande inte några planer på att införa en talerätt för djurskyddsorganisationer. Vad gäller avgiften på ansökningar om djurförsöksetisk prövning erinrar utskottet också om att det i betänkandet Etiskt godkännande av djurförsök (SOU 2007:57) bl.a. föreslås att den djurförsöksetiska prövningen ska avgiftsbeläggas. Enligt vad som har inhämtats från Landsbygdsdepartementet bereds utredningens förslag för närvarande.

Vad beträffar djurförsök i utbildningar påminner utskottet om att det av Jordbruksverkets föreskrifter framgår att djur bl.a. får användas i gymnasieskolan och högskolan under förutsättning att utbildningen avser eller kan avse framtida arbete med djur, att användningen framgår av utbildningens kursplaner och är nödvändig med hänsyn till syftet med utbildningen samt att djuren inte utsätts för annat än obetydlig smärta, obehag eller annat lidande (DFS 2004:4). Kommissionens förslag till nytt direktiv om skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål enligt ovanstående innehåller även bestämmelser om för vilka ändamål försöksdjur får användas.

När det gäller frågan om veterinärens rätt att ingripa när försöksdjur lider vill utskottet även erinra om att det krävs tillstånd för att använda, föda upp, tillhandahålla eller förvara försöksdjur enligt djurskyddslagen (19 a §). Vid en sådan verksamhet ska det finnas en av Jordbruksverket godkänd föreståndare som ansvarar för verksamheten (20 §). Det ska även finnas en veterinär som ger råd och anvisningar om hur verksamheten ska bedrivas och som bistår vid behandling av djuren. Vidare ska det finnas tillräcklig personal för verksamheten som har den utbildning och kompetens som behövs. Föreståndaren och veterinären ska se till att verksamhe-

ten bedrivs i enlighet med djurskyddslagen och enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen. Enligt Landsbyggsdepartementet måste både föreståndaren och veterinären vidta lämpliga åtgärder om ett djurförsök bedrivs på ett sådant sätt att djuren utsätts för lidande som går utöver det som godkänts av en djurförsöksetisk nämnd.

När det slutligen gäller frågan om användning av genmodifierade djur annat än för medicinsk forskning vill utskottet, så som anfördes i utskottets betänkande 2009/10:MJU12, framhålla att all verksamhet som gäller genetiskt modifierade organismer, GMO, kräver tillstånd av myndighet. Den gemenskapslagstiftning som finns ger möjlighet till ansökan om godkännande för alla typer av GMO, även djur. I betänkandet framhölls även att varken svenska eller europeiska myndigheter har tagit ställning till någon ansökning om godkännande av GMO-djur för annat än forskningsändamål enligt uppgifter från Landsbyggsdepartementet. Ett ställningstagande får göras när en tillståndsansökan ges in. Det finns alltså inte några godkännanden för genetiskt modifierade djur för andra ändamål än forskning inom EU.

Mot bakgrund av det anförda föreslår utskottet att motionerna MJ318 (M), MJ356 (MP) yrkandena 17 och 19–27 samt MJ295 (V) yrkande 6 avslås.

Tillsyn m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden (S, MP, KD) om kommunaliseringen av djurskyddstillsynen, om att minska kostnaderna för de mest skötsamma producenterna genom en mer riskbaserad tillsyn och om utvidgad anmälningsskyldighet vid misstänkt vanvård av djur.

Jämför reservationerna 12 (S) och 13 (MP, V).

Motionerna

Enligt motion MJ402 (S) bör djurtillsynen återföras till kommunerna då länsstyrelserna inte fått tillräckligt med pengar för att kunna utöva tillsynen och det fysiska avståndet mellan myndigheten och lantbruket ökat. I motion U269 (KD) yrkande 15 framhålls det att kostnaderna för de mest skötsamma producenterna bör minskas genom ett mer riskbaserat synsätt. Det är därför nödvändigt att se över kontrollen och debiteringen av djurskyddsåtgärderna. Enligt motion MJ356 (MP) yrkande 7 bör det göras en översyn av hur den anmälningsskyldighet vid misstänkt vanvård av djur som gäller sedan januari 2010 har fungerat hittills och om det kan finnas en anledning att utvidga den till en bredare krets av personer som arbetar med djur.

Utskottets ställningstagande

Så som utskottet tidigare påpekat (bet. 2010/11:MJU2) har djurvälstånd under lång tid varit en politiskt prioriterad fråga som Sverige aktivt drivit i EU. Landsbygdsminister Eskil Erlandsson anförde den 10 mars 2010 i ett svar på en skriftlig fråga (2009/10:585) att det sedan en lång tid tillbaka hade varit känt att den kommunala djurskyddskontrollen varit förenad med brister. På en del håll i landet fungerade den väl men på andra ställen konstaterades det återkommande problem och ibland stora brister. Ministern framhöll att det således saknades en likvärdig och väl fungerande djurskyddskontroll. För att komma till rätta med detta och i syfte att få till stånd en god, likvärdig, rättssäker och effektiv djurskyddskontroll i hela landet beslutade riksdagen, efter förslag från regeringen, att föra över ansvaret för djurskyddskontrollen från kommunerna till länsstyrelserna fr.o.m. 2009. Sedan den nämnda reformen genomfördes har kritik framförts mot länsstyrelsernas resurser för att genomföra kontrollen. Detta har lett till att regeringen har sett över och – fr.o.m. årsskiftet 2010 – ändrat hur resurserna fördelas mellan länen. Landsbygdsministern framhöll också att han kontinuerligt och med ett stort engagemang följer hur djurskyddsarbetet fortlöper efter omorganisationen. Han anförde vidare att ett antal andra åtgärder har vidtagits de senaste åren för att stärka skyddet för våra djur och nämnde införandet av ett nationellt djurskyddskontrollregister samt nya regler om behörighet och ansvar inom djursjukvården. Han framhöll också att arbetet med att se över, uppdatera och modernisera djurskyddslagen från 1988 för närvarande pågår och att utredningen även ska genomföra en nulägesanalys och probleminventering. Ministern påpekade att det således står utredningen fritt att genomlysna sådana områden där man bedömer att det finns ett behov av ytterligare åtgärder till skydd för djuren. I ett svar på en skriftlig fråga (2010/11:279) nämnde ministern att det under 2008 inte utfördes en enda kontroll i 40 av landets kommuner och att statsanslaget för länsstyrelserna tillfördes medel i samband med överföringen av djurskyddskontrollerna till länsstyrelserna. Detta tillägg var vid tidpunkten för överföringen 118 miljoner kronor. Vidare anförde ministern att regeringen, då det har funnits vissa problem vid överföringen av kontrollansvaret, har tillfört mer pengar för djurskyddskontrollerna 2010 och 2011. I vårtilläggsbudgeten 2010 tillfördes länsstyrelserna 11 miljoner kronor extra och 25 miljoner i budgetpropositionen för 2011. Dessa pengar ska gå till att stärka länsstyrelsernas djurskyddskontroller. I budgeten för 2011 tillfördes också Jordbruksverket ytterligare 5 miljoner för att det ska kunna ge bättre stöd till länsstyrelsernas arbete med att effektivisera och förbättra kontrollerna. Ministern framhöll också att regeringen även har gett Statskontoret i uppdrag att utvärdera den offentliga djurskyddskontrollen sedan den flyttats från kommunerna till länsstyrelsen. Statskontoret ska även bedöma om resurserna som tilldelats länsstyrelserna är tillräckliga och om de utnyttjas effektivt för att kontrollerna ska kunna leva upp till både nationella krav och EU:s regelverk. Uppdraget ska redovisas till regeringen den

1 oktober 2011. Ministern framhöll att det är viktigt att länsstyrelserna har tillräckliga resurser som utnyttjas på ett effektivt sätt för att nå upp till kraven på djurskyddskontrollerna och att han därför ser fram emot Statskontorets redovisning. Utskottet noterar även att det enligt uppgifter från länsstyrelserna blir lättare att styra, samordna och följa upp kontrollerna med ett mindre antal kontrollmyndigheter

När det gäller frågan om att minska kostnaderna för de mest skötsamma producenterna genom en riskbaserad tillsyn, har utskottet fått information från länsstyrelserna om att kontrollen är avgiftsfri. Om det krävs extra kontroller på grund av brister eller befogade anmälningar tar länsstyrelsen däremot betalt. Utskottet konstaterar att kontrollerna är riskbaserade och att verksamheter där risken är stor att det kan finnas brister och verksamheter där det har hittats brister vid tidigare kontroller kommer att kontrolleras oftare än andra. Utskottet noterar vidare att ambitionen är en gård – ett besök och att kontrollerna från länsstyrelsen samordnas så att det inte blir fler kontroller hos respektive företag. För t.ex. lantbrukare som söker jordbruksstöd kan kontroll av de s.k. tvärvillkoren samordnas med kontroll av djurskydd, foder och livsmedel.

Vad gäller frågan om en översyn av hur den anmälningsskyldighet som infördes 2010 för djurhälsopersonal har fungerat och om det finns anledning att utvidga den konstaterar utskottet att Jordbruksverket har fått i uppdrag av regeringen att förbättra möjligheterna för en god djurskyddskontroll i samarbete med länsstyrelserna. En projektgrupp, med personal både från Jordbruksverket och länsstyrelserna, kommer att ta till vara och sprida goda erfarenheter från enskilda länsstyrelser till samtliga berörda. Projektet löper under hela 2011. Det kommer bl.a. att arbeta med att skapa ett handläggarstöd för länsstyrelserna där processbeskrivningar och övrigt stöd ska ge bättre samsyn, att skapa gemensamma förutsättningar för en effektivare djurskyddskontroll genom förändringar i rutiner och administrativa system, att ta fram en nationell utbildningsplan för dem som arbetar med djurskyddskontroll och att skapa rutiner för uppföljning och utvärdering av djurskyddskontrollen.

Mot bakgrund av det anförda föreslår utskottet att motionerna MJ402 (S), U269 (KD) yrkande 15 och MJ356 (MP) yrkande 7 lämnas utan vidare åtgärd.

Talerätt för djurskyddsorganisationer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden (M, MP) om talerätt för djurskyddsorganisationer.

Jämför reservation 14 (MP, V).

Motionerna

Enligt motion MJ428 (M) bör djurskyddsorganisationer få talerätt i rättegångar som rör brott mot djur. Det behövs en möjlighet för organisationerna att föra det drabbade djurets talan, på samma sätt som det i dag är möjligt för miljöorganisationer att föra talan i miljömål. En talerätt för djurskyddsorganisationer med miljöbalken som förebild bör införas även enligt motion MJ356 (MP) yrkande 6.

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar att justitieutskottet i betänkande 2005/06:JuU11 besvarat ett liknande motionsyrkande. Justitieutskottet anförde då att brott mot de bestämmelser till skydd för djurs hälsa som återfinns i djurskyddslagen (1988:534) eller som har meddelats med stöd av den lagen faller under allmänt åtal. Också sådana brott som faller under bestämmelsen om djurplågeri i 16 kap. 13 § brottsbalken faller under allmänt åtal. Justitieutskottet konstaterade att det därmed redan i dag finns ett regelsystem med syfte att ta till vara sådana intressen som aktualiseras av motionärerna. Miljö- och jordbruksutskottet ansluter sig till justitieutskottets bedömning. Utskottet noterar även att det för närvarande inte finns några planer på att införa en talerätt för djurskyddsorganisationerna enligt Landsbygdsdepartementet. Med det anförda anser utskottet att motionerna MJ428 (M) och MJ356 (MP) yrkande 6 kan lämnas utan vidare åtgärd.

Internationella djurskyddsfrågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden (M, MP, V, KD) om bl.a. internationellt djurskyddsarbete, i synnerhet inom EU, om europeiska riktlinjer för minknäringen, om svenska djurskyddskrav vid import av djur och animalieprodukter och om användningen av tillväxthormon och antibiotika i djurhållningen.

Jämför reservationerna 15 (S, MP, V), 16 (MP, SD, V) och 17 (MP, V).

Motionerna

Enligt motion MJ356 (MP) yrkande 8 är det viktigt att Sverige värnar om djurens välbefinnande och om rätten att kunna gå före med mer ambitiösa bestämmelser på det nationella planet. Sverige bör vidare verka för att fler länder stärker sitt djurskydd och agerar mot djurplågeri. En aktiv politik på EU-nivå är viktig även enligt motion MJ295 (V) yrkande 5, eftersom EU påverkar djurskyddet inom många områden. I motion MJ422 (KD) yrkande 1 framhålls det att regeringen bör verka för en ökad harmoniser-

ing av djurskyddet inom EU för att svenska bönder inte ska missgynnas. Enligt samma motion (yrkande 2) bör EU främja investeringar som förbättrar djurskyddet inom jordbruket. I motion MJ224 (M) framhålls det att endast ett brett och multilateralt regelverk som vi tillsammans skapar ger ett fullgott djurskydd. Därför bör europeiska riktlinjer för minknäringen antas.

Enligt motion MJ356 (MP) yrkande 38 bör Sverige driva på i WTO-förhandlingarna för att djurskyddskrav inte ska betraktas som handelshinder och att svenska djurskyddskrav ska gälla för importerade djur och animaliska produkter. I samma motion efterfrågas ett förbud mot import av djur som behandlats med tillväxthormon eller antibiotika i tillväxtsyfte (yrkande 18). Enligt motion U269 (KD) yrkande 13 delvis bör den generella användningen av antibiotika begränsas, då minskad användning av antibiotika i djurhållningen inte bara är en fråga om djurhälsa, utan även folkhälsa.

Utskottets ställningstagande

Som utskottet tidigare påpekat (bet. 2009/10:MJU12) arbetar Sverige aktivt inom bl.a. Världorganisationen för djurhälsa (OIE) för att ta fram djurskyddsrekommendationer, och Sverige har vidare en pådrivande roll i Europarådets arbete på djurskyddsområdet. Sverige har ställt sig bakom antagandet av en djurskyddsdeklaration av FN och stod värd för ett möte under hösten 2009 som syftade till att främja antagandet av deklarationen. Inom Europarådet pågår det ett aktivt djurskyddsarbete inom ramen för konventionen om skydd av lantbrukets husdjur. Där finns en ständig kommitté som utarbetar bindande bestämmelser om olika djurslag. För närvarande bedrivs arbete om skydd av odlad fisk, om kaniner för köttproduktion och om nötkreatur. Kommittén uppdaterar även befintliga bestämmelser när ny forskning och kunskap blir aktuell. Sverige är representerat i denna grupp inom Europarådet och tar mycket aktiv del i arbetet och verkar för att djurskyddsnivån ska bli så hög som möjligt. De största svenska djurrättsorganisationerna är medlemmar i paraplyorganisationer inom EU och i internationella samfund och har möjlighet att verka internationellt. När det gäller frågan om Sveriges agerande i WTO-förhandlingar påpekades det också i det ovan nämnda betänkandet att Landsbygdsdepartementet har framhållit att när det gäller djurskydd inom WTO är Sverige företrädare för fri handel samtidigt som Sverige arbetar för att förbättra djurskyddet internationellt. En av hörnstenarna i det internationella regelverket är att varje land har rätt att bestämma över sina egna produktions- och processmetoder och att importhindrande åtgärder inte får vidtas om inte den slutliga produkten påverkas eller det inte finns fara för hälsan bland djur och människor i det importerande landet. Det finns en risk att krav på att inkludera djurskydd kan användas i protektionistiska syften. Detta är inte minst något som utvecklingsländer oroar sig för. Därför vill

man inte se detta inkluderat. Innan det ens är realistiskt att diskutera att inkludera djurskydd i WTO:s regelverk i större utsträckning än i dag, är det nödvändigt att internationella standarder kommer till stånd. Det är något som Sverige aktivt arbetar för. Ett sätt att uppnå ett förbättrat djurskydd internationellt är att komma fram till multilaterala överenskommelser när det gäller djurskydd och att ta med frågan i bilaterala avtal mellan EU och tredjeland. Vidare bör det uppmärksammas att näringsens engagemang hela tiden ökar och att privata standarder skapas. Dessa kan i vissa fall vara mer effektiva för att förbättra djurskyddet globalt än att förlita sig på att stater ska agera (bet. 2009/10:MJU12).

Utskottet vill också framhålla att kommissionen 2006 antog EU:s första handlingsplan för djurskydd och djurs välbefinnande 2006–2010 i vilken strategiska och framtida åtgärder beskrivs. I den skrevs också in att en översyn av programmet skulle göras för att se vilka framtida åtgärder efter 2010 som kan vidtas. Utskottet har också från Landsbygdsdepartementet inhämtat att kommissionen kommer att presentera en rapport om konsekvenserna av förordning 1/2005 på djurskyddet under transport och på handelsflödena av levande djur inom den utvidgade gemenskapen i höst. I rapporten ska bl.a. särskilt beaktas vetenskapliga bevis om djurs behov från djurskyddssynpunkt. Rapporten kan vid behov åtföljas av lämpliga lagförslag som rör långa transporter, särskilt avseende transporttider, viloperioder och utrymme. Sverige kommer som alltid att ta detta tillfälle i akt för att försöka påverka politiken i en riktning som ger ett bättre djurskydd, bl.a. genom kortare transporttider enligt Landsbygdsdepartementet.

Vad beträffar internationella riktlinjer för minknäringen vill utskottet erinra om vad som tidigare anförts i betänkandet om det s.k. Welfur-projektet som har till syfte att ta fram välfärdsparemetrar för pälsdjur. Det viktigaste resultatet kommer att vara checklistorna för välfärdsbedomning för mink och räva i en första fas och för mårhund i den andra fasen. Projektet räknar med att kunna publicera resultaten under 2011. Utskottet noterar att Jordbruksverket avser att återkomma till projektets slutsatser och följa upp dessa.

När det gäller frågan om djurplågeri anförde utskottet i sitt betänkande 2009/10:MJU12 att EU:s behörighet vad gäller möjlighet att införa förbud mot djurplågeri som underhållning är begränsad och att det inte finns någon gemenskapslagstiftning som gäller för t.ex. tjurfäktning eller tjurrusning. Protokollet om djurskydd och djurens välfärd i Amsterdamfördraget understryker vikten av att hänsyn tas till djurens välfärd, men betonar att kulturella traditioner och regionalt arv fortsatt ska respekteras. Enligt vad utskottet hade inhämtat från Landsbygdsdepartementet förblir dessa aspekter nationella, vilket betyder att medlemsländerna själva får bestämma sina egna regler för t.ex. tjurfäktning. Det framhölls dock att Sverige på alla sätt arbetar för att den svenska synen på djurskydd och djurhållning ska få

genomslag inom EU. Vidare finns det i länder där tjurfäktning är tillåtet som underhållning människor som arbetar med att långsiktigt sprida kunskap om djurskyddsfrågor och djurplågeri bland allmänheten.

Mot bakgrund av det anförda avstyrker utskottet motionerna MJ224 (M), MJ356 (MP) yrkandena 8 och 38, MJ295 (V) yrkande 5 och MJ422 (KD) yrkandena 1 och 2.

När det gäller frågan om djurhälsan och användningen av antibiotika har utskottet tidigare anfört (bet. 2009/10:MJU12) att det i Sverige sedan många år råder enighet om att överdriven antibiotikaanvändning till djur ska motverkas. Sverige förbjöd all icke veterinärmedicinsk användning av antibiotika till djur för drygt 20 år sedan, och från 2006 gäller samma regler inom hela EU. I många länder utanför EU är det emellertid fortfarande tillåtet att använda antibiotika i tillväxtfrämjande syfte. Att rutinmässig antibiotikaanvändning är godkänd i ett land innebär emellertid inte automatiskt att alla producenter tillämpar det. Allt importerat kött kontrolleras av Livsmedelsverket och kontrollen omfattar bl.a. hormon- och antibiotikarester. Enligt vad utskottet hade inhämtat från Landsbyggsdepartementet är det inte möjligt att införa något generellt förbud mot import enligt det internationella regelverket inom Världshandelsorganisationen (WTO). En av hörnstenarna i det internationella handelsarbetet är att varje land har rätt att bestämma över sina egna produktions- och processmetoder och att importhindrande åtgärder inte får vidtas om det inte finns fara för hälsan bland djur och människor i det importerande landet. Sverige arbetar dock aktivt i olika internationella forum för att uppmärksamma andra länder på riskerna med en alltför omfattande antibiotikaanvändning. Mot bakgrund av det anförda anser utskottet att motionerna MJ356 (MP) yrkande 18 och U269 (KD) yrkande 13 i berörd del kan lämnas utan vidare åtgärd.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Översyn av djurskyddslagen m.m., punkt 1 (MP, V)

av Jens Holm (V) och Kew Nordqvist (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11: MJ356 yrkande 5 och avslår motion 2010/11: MJ326.

Ställningstagande

I juni 2009 tillsatte regeringen en utredning för att se över djurskyddslagen. Det är mycket lovvärt, och vi noterar med tillfredsställelse att många av de djurskyddsproblem vi påtalat genom åren föreslås belysas särskilt. Som kontrast till skrivningar om flexibla regler och något som kan uppfattas som en uppluckring av begreppet naturligt beteende konstaterar vi också att den nya lagstiftningen ska syfta till att uppnå minst samma djurskyddsnivå som i dag. Vi anser att syftet borde vara att höja djurskyddsnivån. En lämplig uppgift för utredningen vore att se över hur portalparagraferna efterlevs i praktiken och i vilken utsträckning det krävs förändringar i föreskrifterna. Detta bör ges regeringen till känna.

2. Djurhållning m.m., punkt 2 (MP, V)

av Jens Holm (V) och Kew Nordqvist (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11: MJ356 yrkandena 10–14 och 16 samt avslår motionerna 2010/11: MJ304, 2010/11: MJ429 yrkande 2 i denna del och 2010/11: MJ441.

Ställningstagande

När djurskyddslagen antogs av riksdagen 1988, beslutades det att inga hönor skulle sitta i bur efter 1998. Sedan backade den dåvarande jordbruksministern. I den forskning som bedrivits i Sverige inom ramen för ny teknikprovning av modifierade burar visade det sig att hönorna inte alls använde de nya "funktionerna", dvs. sittpinne, sandbad och värprede, i den utsträckning man kunde förvänta sig. "Funktionerna" fungerar inte för att tillfredsställa hönsens basala behov, vilket var avsikten. Modifierade burar måste därför förbjudas och inga ytterligare dispenser får ges. Reglerna för frigående hönor måste också ses över. Hur "frigående" hönsen är kan diskuteras när det är mellan sju och nio höns per kvadratmeter och "frigången" endast sker inomhus. Med tusentals eller tiotusentals individer i samma stall finns ingen möjlighet för hönorna att upprätthålla normala sociala relationer. Målet måste vara att hönsen inte ska hållas i större grupper än att de mår bra och att de ska få möjlighet att vistas utomhus.

Livet för en kyckling varar en dryg månad. På den tiden växer den från en liten nykläckt individ på ca 100 gram till en slaktkyckling på 1,5 kilo. På 1920-talet tog detta 120 dagar. Eftersom aveln inriktats på att få fram djur som utnyttjar maten så effektivt som möjligt tar det 35 dagar i dag. Allteftersom kroppen växer tillkommer värken. Skelett och leder hänger inte med. Kycklingarna har ont i kroppen, många kan inte röra sig, andra har frätskador på fötterna, åter andra får hjärt- och leverskador. I takt med att kycklingarna växer krymper också varje kycklings utrymme. I Sverige får det finnas 36 kilo kyckling per kvadratmeter. Det visar på en fullkomligt oacceptabel avel när kycklingarna växer så ohejdat att kroppen inte hinner med. Det är uppenbart att det behövs en översyn och förbättring av slaktkycklingshanteringen.

I uppdraget om en översyn av djurskyddslagstiftningen ingår att se över aveln med framför allt hundar och katter för att undvika raser med genetiska defekter. Det är en angelägen översyn, och vi hoppas att den inte bara stannar vid sällskapsdjur utan också ser över andra djur som drabbats av osund avel, t.ex. högproduktionsavlade höns och kycklingar som har ständig växtvärk.

Det har skett viktiga förbättringar i mjölkornas miljö. Fler och fler ladugårdar inreds för lösdrift, men trots detta står fortfarande de flesta kor uppboundna vintertid, vilket inte bara begränsar rörelsefriheten utan även de sociala kontakterna – något som är mycket viktigt för sociala djur som kor. Kor har enligt lag rätt till utevistelse, men det gäller inte tjuvar och kalvar under sex månader. Det borde vara en självklarhet att alla kor, tjuvar och kalvar ska få vistas ute på sommaren. Vi vill också att alla kalvar ska få rätt att dia. I dag får ofta de nyfödda kalvarna den gula livsviktiga råmjölken i hink, och kalven tas bort från mamman direkt efter födseln. Kalven föds sedan upp med mjölkersättning. Det är endast inom den ekologiska produktionen som kalvarna har rätt att dia.

Detta bör ges regeringens till känna.

3. Djur på cirkus, punkt 3 (S, MP, V)

av Matilda Ernkrans (S), Johan Löfstrand (S), Jan-Olof Larsson (S), Sara Karlsson (S), Pyry Niemi (S), Jens Holm (V), Suzanne Svensson (S) och Kew Nordqvist (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:MJ356 yrkande 28.

Ställningstagande

Djur på cirkus riskerar att drabbas av problem som orsakas bl.a. av begränsade utrymmen. De ska vidare klara ett klimat som de kanske inte är anpassade till. Resandet och omständigheter som transporten innebär kan orsaka stress hos djuren. Många av de konster som djuren utför är ofta onaturliga för dem, och kan i vissa fall ge skador. Djur som turnerar med cirkusar i Sverige uppträder vanligtvis utomlands under andra delar av året. Detta bidrar till att svenska myndigheter saknar insyn i stora delar av verksamheten, bl.a. i vilka träningsmetoder som används för att förmå djuren att utföra konsterna. Vi har svårt att se att cirkusdjurens liv motsvarar djurskyddslagens krav på naturligt beteende och skydd mot onödigt lidande och vill därför att ett uttryckligt förbud mot användning av djur på cirkusar införs, precis som redan gjorts i exempelvis Bolivia och Bosnien och Hercegovina. Detta bör ges regeringen till känna

4. Pälsdjur, punkt 4 (S)

av Matilda Ernkrans (S), Johan Löfstrand (S), Jan-Olof Larsson (S), Sara Karlsson (S), Pyry Niemi (S) och Suzanne Svensson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:MJ282 yrkandena 1 och 2 samt avslår motionerna 2010/11:MJ217, 2010/11:MJ244 och 2010/11:MJ429 yrkandena 1 och 2 i denna del.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen ska återkomma till riksdagen med ett förslag beträffande skärpta djurskyddskrav vid minkuppfödning i enlighet med det förslag som lades fram av den dåvarande socialdemokratiska regeringen våren 2006.

Pälsdjurnäringsutredningen från 2003 rekommenderade att minknäringen helt eller delvis borde läggas ned om man inte senast till 2010 lyckats leva upp till djurskyddslagens krav på naturligt beteende. Först i år har pälsnäringen tagit initiativ till ett s.k. djuromsorgsprogram, som innebär att näringen kontrollerar sig själv. Det har presenterats för Jordbruksverket i två omgångar under 2010 och båda gångerna underkänts med kraftig kritik från verket. Den svenska minknäringen har misslyckats med uppgiften att komma till rätta med djurskyddsproblemen till slutet av 2010. Nu är det alltså hög tid att ta de politiska konsekvenserna av det. En sammanställning av djurskyddsinspektioner på minkfarmer presenterades av Jordbruksverket den 20 augusti 2010, efter att minkarnas situation uppmärksammats i medierna. Sammanställningen visade bl.a. att 85 % av farmarna saknade enkla föremål för sysselsättning i burarna, trots att detta är ett uttalat krav sedan många år tillbaka enligt Jordbruksverkets föreskrifter. Näringen har alltså inte visat sig villig att leva upp till ens enkla, billiga berikningskrav trots att det redan är ett tydligt lagkrav. Att näringen då skulle klara av att ställa om till system som på allvar förändrar för djuren och minskar beteendestörningarna förefaller desto mer osannolikt.

Vi anser därför att det i djurskyddslagen (1988:534) bör införas en ny paragraf, 4 a §, med följande lydelse: ”Minkar som föds upp för pälsproduktion ska hållas på ett sådant sätt att deras behov av att röra sig, klättra, utöva sitt jaktbeteende och ägna sig åt annan sysselsättning samt av att periodvis vara ensamma kan tillgodoses. Minkar ska dessutom ha tillgång till vatten att simma i.” Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Jordbruksverket får meddela ytterligare föreskrifter om villkor för hållande av mink för pälsproduktion.

Detta bör ges regeringen till känna.

5. Pälsdjur, punkt 4 (MP, V)

av Jens Holm (V) och Kew Nordqvist (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen antar reservanternas förslag i bilaga 2 till lag om ändring i djurskyddslagen (1988:534). Därmed bifaller riksdagen motionerna 2010/11: MJ217 och 2010/11: MJ244 samt avslår motionerna 2010/11: MJ282 yrkandena 1 och 2 samt 2010/11: MJ429 yrkandena 1 och 2 i denna del.

Ställningstagande

Pälsdjursnäringens utredningen från 2003 rekommenderade att minknäringen helt eller delvis borde läggas ned om man inte senast till 2010 lyckats leva upp till djurskyddslagens krav på naturligt beteende. Först i år har pälsnäringen tagit initiativ till ett s.k. djuromsorgsprogram, som innebär att näringen kontrollerar sig själv. Det har presenterats för Jordbruksverket i två omgångar under 2010 och båda gångerna underkänts med kraftig kritik från verket. Den svenska minknäringen har med andra ord misslyckats med uppgiften att komma till rätta med djurskyddsproblemen till slutet av 2010. Nu är det alltså hög tid att ta de politiska konsekvenserna av det. Det tidigare framlagda lagförslaget från 2006 är lika aktuellt nu som då, och vi väljer därför att lägga fram det i oförändrad form, sånär som att Djurskyddsmyndigheten ändrats till Jordbruksverket då Djurskyddsmyndigheten inte längre existerar. Riksdagen bör således anta det lagförslag som läggs fram i bilaga 2.

6. Förvildade och övergivna djur, punkt 5 (S, MP, V)

av Matilda Ernkrans (S), Johan Löfstrand (S), Jan-Olof Larsson (S), Sara Karlsson (S), Pyy Niemi (S), Jens Holm (V), Suzanne Svensson (S) och Kew Nordqvist (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2010/11: MJ281, 2010/11: MJ299 och 2010/11: MJ303 samt avslår motionerna 2010/11: MJ211, 2010/11: MJ356 yrkande 30 och 2010/11: MJ424 yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Det finns en lag om märkning av hundar. Då bör det i konsekvensens namn även finnas en lag om märkning och registrering av katter. När den nuvarande regeringen behandlade propositionen om lagen om registrering av hundar och katter lyftes frågan om märkning och registrering av katter helt sonika bort ur propositionen. Det visar att man inte alls har uppfattat problemet med övergivna eller bortsprungna katter. Katten hör tillsammans med hunden till Sveriges vanligaste sällskapsdjur och ska visas samma respekt. Det är en stor brist att ett välfärdsland som Sverige inte ha en tillräcklig lagstiftning för ett av våra vanligaste husdjur. Ägaransvaret måste tydliggöras. Detta kan inte ske på frivillig väg. Därför bör regeringen utreda behovet av märkning och registrering av katter. Detta bör ges regeringen till känna.

7. Förbud mot djurpornografi, punkt 7 (MP, V)

av Jens Holm (V) och Kew Nordqvist (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11: MJ356 yrkande 29.

Ställningstagande

Den pågående Djurskyddsutredningen ska även föreslå en skärpning av lagstiftningen kring sexuellt utnyttjande av djur. Det är mycket välkommet, men borde kompletteras med ett förbud mot djurpornografi liknande det för barnpornografi. Detta bör ges regeringen till känna.

8. Kastrering av smågrisar, punkt 8 (M, FP, C, KD)

av Bengt-Anders Johansson (M), Lars Hjalmered (M), Rune Wikström (M), Johan Hultberg (M), Per Åsling (C), Åsa Coenraads (M), Irene Oskarsson (KD) och Nina Lundström (FP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna 2010/11: MJ317 och 2010/11: MJ356 yrkande 9.

Ställningstagande

Vi konstaterar att det pågår arbete på området och att ändringsföreskrifterna som gör det möjligt för veterinärer att förskriva lokalbedövningsmedel till djurhållare för villkorad läkemedelsanvändning i samband med kastrering av smågrisar trädde i kraft den 1 april 2011. Enligt uppgifter från Landsbygdsdepartementet håller Jordbruksverket för närvarande på att organisera den utbildning som är nödvändig för djurhållarna, och föreskrifterna kan därför förväntas börja användas i praktiken till sommaren. Vi noterar att Jordbruksverket genom samtal och möten kommer att bistå slakt- och charkbranschen och detaljhandeln för att överbygga de eventuella problem som kan uppstå vid hantering av grisar som behandlats enligt de alternativa rutinerna. Vi uppmärksammar även EU-kommissionens arbete med att ta fram en handlingsplan för att obedövad kastrering av smågrisar ska upphöra inom EU och utgår från att Jordbruksverket fortsätter att följa utvecklingen av de övriga alternativ till obedövad kastrering av smågrisar som kan vara praktiskt tillämpbara i Sverige. Vi vill betona att

kastring av smågrisar ska förbjudas så snart det finns alternativa metoder för att säkerställa kvaliteten på griskött och god djurhållning. I Sverige kastreras årligen cirka en och en halv miljoner hangrisar. Det görs innan grisen blivit två veckor gammal, helt utan bedövning. Grisen riskerar att få infektioner och bråck av ingreppet. Att den känner smärta är säkert, eftersom nervsystemet är fullt utvecklat även hos en liten gris. Kastreringen görs för att ca 10 % av de köns mogna hangrisarna utvecklar ämnen (skatol, androstenon m.fl.) som ger ett illaluktande kött. Det kan noteras att EU-kommissionen tillsammans med grisköttnäringen i Europa har skapat ett frivilligt avtal med målet att all kastrering genom operation av grisar ska upphöra 2018 och att ett delmål är att kastrering ska utföras med bedövning och/eller smärtlindring fr.o.m. 2012. Vi välkomnar denna frivilliga överenskommelse och förutsätter att Sverige kommer att uppnå båda dessa mål. Vi utgår också från att regeringen i annat fall omedelbart vidtar åtgärder för att införa ett förbud mot kastrering utan bedövning. Ur djurskyddssynpunkt är det oerhört viktigt att Europas grisköttnäring kan komma bort från systemet med obedövad kastrering. Sverige har redan i dag en av Europas bästa djurskyddslagstiftningar för att skydda grisar. Det är därför viktigt att ge grisbranschen möjlighet att skyndsamt införa alternativ till obedövad kastrering samt att de nya metoderna införs på samma villkor i hela Europa. Vi månar om det starka djurskydd som redan finns på plats i Sverige och vill därför möjliggöra för en fortsatt produktion av griskött i vårt land. Mot bakgrund av det anförda anser vi att det för närvarande inte finns anledning att vidta några ytterligare åtgärder och föreslår därmed att motionerna MJ317 (M) och MJ356 (MP) yrkande 9 nu lämnas utan vidare åtgärd.

9. Subventioner av djurtransport, punkt 12 (MP, SD, V)

av Josef Fransson (SD), Jens Holm (V) och Kew Nordqvist (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:MJ422 yrkande 3.

Ställningstagande

De långa och ofta plågsamma djurtransporterna som förekommer inom EU är oacceptabla. Alla subventioner till transport av levande djur måste upphöra. Sverige måste driva denna fråga i EU. Detta bör ges regeringen till känna.

10. Djurförsök m.m., punkt 14 (MP, V)
av Jens Holm (V) och Kew Nordqvist (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2010/11:MJ295 yrkande 6, 2010/11:MJ318 och 2010/11:MJ356 yrkandena 17 och 20–25.

Ställningstagande

Trots en snabb teknisk utveckling görs fortfarande djurförsök helt i onödan. Det medför onödigt lidande för ett antal djur och kostar samtidigt mycket pengar. Det är dags att Jordbruksverket som ansvarig myndighet tar initiativ för att utarbeta en handlingsplan mot onödiga djurförsök och för att antalet djurförsök ska minskas. Berörda myndigheter bör få i uppdrag att minska djurförsöken inom sina områden. Sverige måste också verka i internationella sammanhang för att alternativ till djurförsök tas fram. EU:s alternativcenter, Ecvam, kan spela en helt avgörande roll, men är ständigt hotad av nedläggning eller alltför detaljerad styrning av EU-kommissionen. Den svenska regeringen måste verka för att Ecvam får resurser i förhållande till sitt uppdrag och att de ska kunna arbeta oberoende av EU-kommissionens önskan till detaljstyrning.

Jordbruksverket bör vidare få i uppdrag att under nästa år ta fram ett system för att kvalitetssäkra klassificeringen av djurförsök i ringa, måttlig respektive avsevärd svårighetsgrad. Därefter bör myndigheten få i uppdrag att ta fram en plan för att på fyra år halvera antalet djur som utsätts för djurförsök av avsevärd svårighetsgrad. Ett register och arkiv över ansökningar om att få utföra djurförsök bör upprättas och antalet utförda djurförsök årligen redovisas i Jordbruksverkets statistik fördelat på djurart och svårighetsgrad. Jordbruksverket bör också få i uppdrag att modernisera föreskrifterna om djurförsök så att försöksdjur inte kan utsättas för obegränsat lidande.

Framväxten av alternativa metoder inom universitetsutbildningen har gått framåt. Vi vill därför att plågsamma djurförsök inom högskoleutbildningen stoppas för studenter som inte kommer att utföra djurförsök inom yrken som utbildningen syftar till.

Alla djurförsök som utförs måste ha godkänts av en djurförsöksetisk nämnd. Då djuren i ett försök utsätts för större lidande än det som nämnden förutsett vid den etiska bedömningen, är det enligt gällande lagstiftning svårt att ställa krav, från t.ex. ansvarig veterinär, på att försöket ändras eller avbryts. Vi föreslår att djurskyddslagen skärps så att ansvarig veterinär eller myndighet får samma juridiska möjligheter att ingripa vid

allt lidande, som veterinär eller myndighet har vid andra fall av djurplågeri. Vid ett sådant överskridande av förutsatt lidande ska lidandet jämföras med djurplågeri i lagens mening.

Slutligen anser vi att det inte ska vara tillåtet att använda genmodifierade djur annat än för medicinsk forskning som kan leda till minskat lidande för människor eller rädda liv.

Detta bör ges regeringen till känna.

11. Djurförsöksetiska nämnder, punkt 15 (MP, V)

av Jens Holm (V) och Kew Nordqvist (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11: MJ356 yrkan-
dena 19, 26 och 27.

Ställningstagande

Nämnderna ska inte få tillåta djurförsök där djurförsöksfria alternativ finns att tillgå. Detta kräver att nämndens ledamöter hålls väl informerade om vilka djurförsöksfria alternativ som finns, t.ex. genom att de djurförsöksetiska nämnderna får anställa handläggare och får tillgång till experter på alternativa metoder. Vi vill också att djurskyddsorganisationer ska ges möjlighet att överklaga besluten, till skillnad från i dag då bara forskarna kan överklaga.

För att uppmuntra forskare att minska användningen av djurförsök och att använda mindre plågsamma djurförsök kan ekonomiska styrmedel vara användbara. 2006 års djurförsöksetiska prövning föreslog att ansökningar om djurförsöksetiska prövningar skulle beläggas med en avgift på 1 200 kr. Förslaget genomfördes dock aldrig, men vi anser fortfarande att det vore angeläget. För att öka styrningen borde dock avgiften kunna differentieras utifrån hur många djur som ska användas i försöket och försökets svårighetsgrad (hur svårt lidande de ska utsättas för).

Detta bör ges regeringen till känna.

12. Tillsyn m.m., punkt 16 (S)

av Matilda Ernkrans (S), Johan Löfstrand (S), Jan-Olof Larsson (S), Sara Karlsson (S), Pyry Niemi (S) och Suzanne Svensson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11: MJ402 och avslår motionerna 2010/11: U269 yrkande 15 och 2010/11: MJ356 yrkande 7.

Ställningstagande

Under förra mandatperioden lade regeringen ned Djurskyddsmyndigheten och överförde djurskyddstillsynen från kommunerna till länsstyrelserna. Länsstyrelserna har inte fått tillräckligt med pengar för att kunna utöva tillsynen. Det fysiska avståndet mellan myndigheten och lantbruket har ökat samtidigt som de arbetsrelaterade kontakterna har minskat, varför det i dag krävs mer tid och resurser för att utföra kontrollerna. I brist på resurser har spontana, oanmälda besök blivit svårare att genomföra, och den lokala kännedomen om förhållandena i olika djurbestånd riskerar att försvinna. Byråkratien har inte heller minskat, då lantbruket har fått två tillsynsmyndigheter. Staten har tillsynen enligt djurskyddslagen och kommunerna enligt miljöbalken. Det innebär ett resursslöseri. En kommunal miljönämnd har en lokal kännedom, vilket underlättar djurskyddet. Därför borde djurtillsynen återföras till kommunerna. Detta bör ges regeringen till känna.

13. Tillsyn m.m., punkt 16 (MP, V)

av Jens Holm (V) och Kew Nordqvist (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11: MJ356 yrkande 7 och avslår motionerna 2010/11: U269 yrkande 15 och 2010/11: MJ402.

Ställningstagande

Sedan den 1 januari 2010 är djurhälsopersonal skyldig att anmäla misstänkt vanvård av djur. Vi vill göra en översyn av hur anmälningsskyldigheten har fungerat hittills och om det kan finnas anledning att utvidga den till en bredare krets av personer som arbetar med djur. Detta bör ges regeringen till känna.

14. Talerätt för djurskyddsorganisationer, punkt 17 (MP, V)

av Jens Holm (V) och Kew Nordqvist (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2010/11:MJ356 yrkande 6 och 2010/11:MJ428.

Ställningstagande

I dag saknas målsägande i rättegångar som rör brott mot djur. Djurägaren kan vara målsägande i vissa fall, exempelvis för att yrka på skadestånd, men om det är djurägaren som har begått brottet finns det ingen som får föra djurets talan. Det behövs en möjlighet för organisationer att föra det drabbade djurets talan på samma sätt som det i dag är möjligt i miljörättegångar. Enligt miljölagstiftningen har miljöorganisationer talerätt i domstol; organisationer på området har rätt att väcka talan, även talan om förbud mot viss verksamhet och om skadestånd, och kan överklaga beslut för att tillvarata naturskydds- eller miljöintressen. En talerätt för djurskyddsorganisationer med miljöbalken som förebild bör därför införas. Detta bör ges regeringen till känna.

15. Djurskyddsfrågor inom EU m.m., punkt 18 (S, MP, V)

av Matilda Ernkran (S), Johan Löfstrand (S), Jan-Olof Larsson (S), Sara Karlsson (S), Pyy Niemi (S), Jens Holm (V), Suzanne Svensson (S) och Kew Nordqvist (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2010/11:MJ295 yrkande 5 och 2010/11:MJ356 yrkande 8 och avslår motionerna 2010/11: MJ224 och 2010/11:MJ422 yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Eftersom EU påverkar djurskyddet inom många områden är det viktigt med en aktiv politik på EU-nivå. Några aktuella frågor är implementeringen av det nya djurförsöksdirektivet, antagandet av den nya slaktförordningen, översyn av de olika direktiv som rör uppfödning av olika lantbruksdjur, revideringen av transportförordningen samt framtagandet av

en ny handlingsplan för djurskydd i EU. I samtliga dessa fall är det viktigt att Sverige värnar djurens välbefinnande och rätten att kunna gå före med mer ambitiösa bestämmelser på det nationella planet.

Inom EU bör Sverige också verka för att djurplågeri som tjurfäktningar och gåsleverproduktion stoppas. Även utanför EU bör Sverige kunna verka för att fler länder stärker sitt djurskydd och i sina kontakter med andra länders regeringar agerar mot djurplågeri, t.ex. att björnar hålls i små burar och tappas på galla och att djur flås levande.

Detta bör ges regeringen till känna.

16. Djurskyddskrav i WTO-förhandlingar, punkt 19 (MP, SD, V)

av Josef Fransson (SD), Jens Holm (V) och Kew Nordqvist (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11: MJ356 yrkande 38.

Ställningstagande

I WTO-förhandlingarna bör Sverige driva på för att djurskyddskrav inte ska betraktas som handelshinder, utan samma djurskyddskrav ska gälla för djur och animaliska produkter som importeras som för djur som föds upp i Sverige. Detta bör ges regeringen till känna.

17. Förbud mot import av djur som behandlats med tillväxthormon m.m., punkt 20 (MP, V)

av Jens Holm (V) och Kew Nordqvist (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 20 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11: MJ356 yrkande 18 och avslår motion 2010/11: U269 yrkande 13 i denna del.

Ställningstagande

Import av djur eller produkter från djur som behandlats med tillväxthormon eller antibiotika i tillväxtskyfte ska förhindras. Antibiotika ska bara få ges till sjuka djur. Detta bör ges regeringen till känna.

Särskilt yttrande

Djurtransporter, punkt 11 (M, FP, C, KD)

Bengt-Anders Johansson (M), Lars Hjalmered (M), Rune Wikström (M), Johan Hultberg (M), Per Åsling (C), Åsa Coenraads (M), Irene Oskarsson (KD) och Nina Lundström (FP) anför:

Transporter av levande djur är stressande för djuren på flera sätt: dels själva transporten, dels in- och urlastningen. Djurskyddet Sverige samlade in 25 000 namnunderskrifter av personer, som kräver kortare djurtransporter och bättre förhållanden under transporten. Det finns få frågor som har så hög prioritet från djurskyddssynpunkt och som engagerar så många. Det finns redan många förslag på hur Sverige ska driva djurtransportfrågorna framåt. När EU kommer att se över djurtransportsförordningen har Sverige en viktig roll när det gäller att kräva åtta timmars maxgräns också för transporter inom EU, som i dag kan vara mycket långa.

Därutöver bör ytan som varje djur har till förfogande under transporten ses över. I EU:s transportförordning 1/2005 – som är överordnad svensk lagstiftning – står det i artikel 3 att sjuka djur inte får transporteras. Enligt paragraf 25 i förordningen ska sanktioner införas enligt den svenska djurskyddslagen om detta inte följs. Vi vill poängtera vikten av att upprätthålla detta förbud.

Enligt Landsbygdsdepartementet kommer kommissionen att presentera en rapport i höst om konsekvenserna av förordning 1/2005 för djurskyddet under transport och för handelsflödena av levande djur inom den utvidgade gemenskapen. I rapporten ska bl.a. särskilt beaktas vetenskapliga bevis om djurs behov från djurskyddssynpunkt. Rapporten kan vid behov åtföljas av lämpliga lagförslag som rör långa transporter, särskilt när det gäller transporttider, viloperioder och utrymme. Till grund för denna rapport kommer Efsas nyligen publicerade rapport om djurskydd att ligga. I Efsas rapport (Scientific Opinion Concerning the Welfare of Animals during Transport, publicerad den 12 januari 2011) presenteras nya vetenskapliga rön och slutsatser som kan dras av dessa när det gäller bl.a. transportmedel, transporttid, viloperioder, temperatur och tillgång till utrymme, vatten och föda. Vi förutsätter att Sverige som alltid kommer att ta detta tillfälle i akt för att försöka påverka politiken i en riktning som ger ett bättre djurskydd, bl.a. genom kortare transporttider. För transporter inom Sverige är det önskvärt att stödja utvecklingen av lokala och/eller mobila slakterier för att på så sätt kunna minska transporttiderna. Reglerna för nödskakt kan också behöva ses över. Än viktigare är att minska stressen vid in- och urlastning. Det kan noteras att de insatser som har genomförts för att främja småskalig slakt har bidragit till att 18 små slakterier har godkänts av Livsmedelsverket sedan 2007 så som regeringen redovisade i budgetproposition 2010/2011:1 (utg.omr. 23). Dessa nya slakterier

utgör mer än hälften av de godkända mindre slakterier som finns i dag. För närvarande behandlas ytterligare 14 ansökningar om godkännande enligt propositionen. Det kan således konstateras att utvecklingen med ett växande antal småskaliga slakterier har varit positiv. Småskaliga slakterier ska även i fortsättningen gynnas genom att den sänkta avgiften för köttkontroll bibehålls, enligt regeringen.

I Sverige är regler om påföljder vid brister i transporter reglerade i djurskyddslagen och transportförordningen. För att ytterligare komma åt de formella brister som finns vid djurtransporter arbetar nu Jordbruksverket och Åklagarmyndigheten med att se över hanteringen av djurskyddsbrott, inklusive brott mot djurtransportsförordningen. I dag finns redan ett kontrollsystem där den officiella veterinären på anläggningen ska anmäla antalet avlidna djur vid ankomsten till slakteriet till länsstyrelsen. Om många djur dött under en transport, innebär detta att länsstyrelserna kommer att uppmärksamma denna transportör i deras riskbaserade kontroller och därmed komma åt de transportörer som inte uppfyller kraven.

Vi förutsätter att regeringen ser till att straffbestämmelserna i djurskyddslagen när de ses över i samband med översynen av djurskyddslagen får en utformning som är ändamålsenlig och effektiv.

Vi har dock avstått från att nu reservera oss mot majoritetens förslag.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2010

2010/11:U269 av Lars Gustafsson (KD):

13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att stärka djurhälsan och djurskyddet.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att minska kostnaderna för de mest sköt-samma producenterna genom ett mer riskbaserat synsätt.

2010/11: MJ211 av Jan Ertsborn m.fl. (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om katters situation.

2010/11: MJ213 av Hans Hoff (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ett förbud mot sexuella övergrepp på djur bör införas.

2010/11: MJ217 av Helena Leander m.fl. (MP):

Riksdagen beslutar att införa en ny paragraf, 4 a §, i djurskyddslagen (1988:534), av följande lydelse: 4 a § Minkar som föds upp för pälsproduktion ska hållas på ett sådant sätt att deras behov av att röra sig, klättra, utöva sitt jaktbeteende och ägna sig åt annan sysselsättning samt av att periodvis vara ensamma kan tillgodoses. Minkar ska dessutom ha tillgång till vatten att simma i. Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Jordbruksverket får meddela ytterligare föreskrifter om villkor för hållande av mink för pälsproduktion. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

2010/11: MJ224 av Gustav Nilsson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om europeiska riktlinjer för minknäringen.

2010/11: MJ244 av Jens Holm m.fl. (V):

Riksdagen beslutar att ändra i djurskyddslagen (1988:534) genom att införa en ny paragraf, 4 a §, som ska ges följande lydelse: Minkar som föds upp för pälsproduktion ska hållas på ett sådant sätt att deras behov av att röra sig, klättra, utöva sitt jaktbeteende och ägna sig åt annan sysselsättning samt av att periodvis vara ensamma kan tillgodoses. Minkar ska dessutom ha tillgång till vatten att simma i. Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Jordbruksverket får meddela ytterligare föreskrifter om villkor för hållande av mink för pälsproduktion.

2010/11:MJ281 av Åsa Lindestam och Elin Lundgren (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en utredning kring märkning och registrering av katter.

2010/11:MJ282 av Elin Lundgren (S):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i djurskyddslagen (1988:534) införa en ny paragraf, 4 a §, med följande lydelse: ”Minkar som föds upp för pälsproduktion ska hållas på ett sådant sätt att deras behov av att röra sig, klättra, utöva sitt jaktbeteende och ägna sig åt annan selsättning samt av att periodvis vara ensamma kan tillgodoses. Minkar ska dessutom ha tillgång till vatten att simma i.”
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Jordbruksverket får meddela ytterligare föreskrifter om villkor för hållande av mink för pälsproduktion.

2010/11:MJ291 av Thomas Finnborg och Ann-Charlotte Hammar Johansson (båda M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om hundar av kamphundsras.

2010/11:MJ295 av Jens Holm m.fl. (V):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om djurskydd på EU-nivå.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att minimera antalet djurförsök.

2010/11:MJ299 av Catharina Bråkenhielm (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör utreda möjligheten att införa en lag om märkning och registrering av katter.

2010/11:MJ303 av Catharina Bråkenhielm (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en utredning bör tillsättas med uppgift att utreda frågan om hur ägaransvar för katter kan lagfästas.

2010/11:MJ304 av Catharina Bråkenhielm (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att djurskyddslagstiftningen bör kompletteras med krav på brandlarm och sprinklersystem i ladugårdarna och stallarna.

2010/11:MJ307 av Catharina Bråkenhielm (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av lagstiftningen i syfte att förbjuda djurslakt utan föregående bedövning.

2010/11:MJ308 av Catharina Bråkenhielm (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av lagstiftningen i syfte att skydda djur mot tide- lag och andra övergrepp.

2010/11:MJ309 av Catharina Bråkenhielm (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till att djurtransporterna blir kortare.

2010/11:MJ316 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till ett förbud mot tidelag.

2010/11:MJ317 av Jan Ericson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kastrering av obedövade smågrisar.

2010/11:MJ318 av Jan Ericson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en handlingsplan mot onödiga djurförsök.

2010/11:MJ326 av Louise Malmström och Thomas Strand (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ompröva möjligheterna att inrätta en särskild djurskyddsbalk.

2010/11:MJ356 av Helena Leander m.fl. (MP):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om översynen av djurskyddslagen.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om talerätt för djurskyddsorganisationer.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en utvidgning av anmälningsskyldigheten vid misstänkt vanvård av djur.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om internationellt djurskyddsarbete.

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förbud mot kastrering av obedövade grisar.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utevistelse för tjurar, kor och kalvar.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kalvning och diande.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av slaktkycklinghanteringen.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett förbud mot hönsburar.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av reglerna för frigående hönor.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om djurtransporter.
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om avel som kan orsaka lidande för djuren.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om användning av genmanipulerade djur.
18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett förbud mot import av djur som behandlats med tillväxthormon eller antibiotika i tillväxtsyfte.
19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en differentierad avgift på ansökningar om djurförsöksetisk prövning.
20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en handlingsplan för hur antalet djurförsök ska minskas.
21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kvalitetssäkra klassificeringen av djurförsök utifrån lidandets svårighetsgrad.
22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett register och arkiv över ansökningar om att få utföra djurförsök.
23. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att modernisera föreskrifterna om djurförsök så att försöksdjur inte kan utsättas för obegränsat lidande.
24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att stoppa djurförsök i utbildningar till yrken där djurförsök inte ingår.
25. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om veterinärers rätt att ingripa när försöksdjur lider.
26. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att anställa handläggare vid de djurförsöksetiska nämnderna.

27. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att djurskyddsorganisationer ska ges möjlighet att överklaga besluten i djurförsöksetiska nämnder.
28. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett förbud mot att utnyttja djur på cirkus.
29. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett förbud mot djurpornografi.
30. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om åtgärder för hemlösa katter.
31. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utrustning för djur som kan orsaka lidande.
38. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om svenska djurskyddskrav för importerade djur och animalieprodukter.

2010/11: MJ369 av Mikael Oscarsson (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att komma till rätta med allvarliga hundangrepp mot människor.

2010/11: MJ402 av Isak From och Katarina Köhler (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kommunalisering av djurskyddstillsynen.

2010/11: MJ422 av Emma Henriksson (KD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör verka för ökad harmonisering av djurskyddet inom EU.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att EU ska främja investeringar för förbättrat djurskydd.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att stoppa alla subventioner till transporter av levande djur.

2010/11: MJ424 av Marietta de Pourbaix-Lundin (M):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att alla katter märks och registreras.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att TNRM-metoden bör användas i stället för avskjutning för att kontrollera och begränsa förvildade populationer av katter.

2010/11: MJ428 av Marietta de Pourbaix-Lundin (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om talerätt för djurskyddsorganisationer i brottmål som rör djur.

2010/11: MJ429 av Marietta de Pourbaix-Lundin (M):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att djur ska kunna bete sig naturligt, så att beteendestörningar hos djuren inte uppkommer.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det är angeläget att komma till rätta med djurskyddsproblemen hos minkar på pälsfarmer och hos hönor i burar.

2010/11: MJ441 av Ola Johansson och Ulrika Carlsson i Skövde (båda C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att särskilt uppmärksamma hästhållningen i den pågående utredningen om djurskydd.

BILAGA 2

Reservanternas lagförslag

Förslag till lag om ändring i djurskyddslagen (1988:534)

Härigenom föreskrivs att det i djurskyddslagen (1988:534) ska införas en ny paragraf, 4 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 a §

Minkar som föds upp för pälsproduktion ska hållas på ett sådant sätt att deras behov av att röra sig, klättra, utöva sitt jaktbeteende och ägna sig åt annan sysselsättning samt av att periodvis vara ensamma kan tillgodoses. Minkar ska dessutom ha tillgång till vatten att simma i.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Jordbruksverket får meddela ytterligare föreskrifter om villkor för hållande av mink för pälsproduktion.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.